

1 LEUPOSTA
 Tiszta
 No. 2
 Tiszta
 No. 2
 Tiszta
 No. 2

Dr. Hanassetter Robert
 Budapest
 Distúr 2.1.e

HELET

Ara 5 lej
 Kedd, 1936. március 31.
 5698. ÉV. NISZAN 8
 XIX. EVF. 82 SZAM

„Le fogjuk leplezni a manővereket, amelyeket a béke jelszavával újabb háboruk előkészítésére folytatnak” — mondotta Flandin

Hitler tönkregyőzte magát a tegnapi népszavazáson — állapítja meg az angol és francia sajtó

A szavazók 98 százaléka igennel szavazott Hitlerre. Flandin energikus beszéde. Ha a németekkel nem jön létre megállapodás, úgy életbelépnek a locarnói hatalmak megállapodásai

Hitler egy hónapon belül bevonul Bécsbe?

Berlin, március 30. Tegnap lezajlott egész Németországban az a szuronyokkal, válogatott terrorizálással és hihetetlen méretű propagandával végrehajtott népszavazás, amelyet Hitler külpolitikájának és állítólagos békeszándékainak igazolására rendeztek meg. Mint előrelátható volt, Hitler óriási „többséget” kapott, mert hiszen ellenfelek hiányában ezt a többséget felettébb könnyen megszerezte. Ahogyan a francia sajtóorgánumok igen találóan jegyzik meg, a tegnapi népszavazás az igazi választások nevével párosítja a paródiát, amelyen nem a népakarat, hanem csupán egy megfélemlített és agyonhajszolt tömeg letargiája nyilatkozott meg. Flandin francia a külügyminiszter a német népszavazással egyidőben elmondott naptalmas beszédében világosan mutatott rá a németországi népszavazás igazi hátterére, amely nem akar más lenni, mint ravasz és fondorlatos megtévesztés az igazi hitlerista célok álcázására.

A népszavazás lezajlásával kapcsolatban a német hivatalos távirati iroda jelentést adott ki, amely szerint a 35 németországi választókerületben a 44 millió 952 ezer 476 szavazatra jogosult választó közül 54 millió 428 ezer 641 adta le szavazatát, míg 476 ezer 165 választó nem szavazott. A hivatalos listára 44 millió 409 ezer 522 ember adta le szavazatát, míg ellene 542 ezer 954-en szavaztak. A hivatalos lista tehát 98.79 százalékos többséget ért el. A választók 89.96 százaléka leszavazott.

A választással kapcsolatban a német hivatalos jelentések kiemelik, hogy már délután 4 óráig a választók 90 százaléka leadta szavazatát. A náci ifjusági szervezetek kerék-páros osztályi trombitaharsogással hívták fel a népet, hogy siessen szavazni. Mindazok, akik leszavaztak, fehér jelvényt kaptak. Hitler és Göbbels vasárnap délelőtt érkeztek vissza Kölnből és Potsdamban szavaztak le. Az átutazók számára a pályaudvaron állítottak fel szavazóurnákat. Délután három órakor Hitler megjelent a kancellári palota erkélyén, mely előtt a nép ovációban részesítette.

„A Führeré a szó” Bár a szavazás eredménye már a népszavazás kiírása pillanatában nem lehetett kétséges, a náci sajtó felhasználja a választás eredményét arra, hogy mértékeltlenül tömjenezze a Führert és rendszerét. Alfred Rosenberg a Völkischer Beobachterben Németországot Hitlerrel azonosítja és az összes németek nemzeti kincsévé aposztrofálja. A szavazás szerinte bebizonyította, hogy a falvakban a parasztok egy emberként állanak Hitler mellett. A világnak számot kell vetnie ezzel az egységgel, amelyet a tegnapi népszavazáson a németiség mutatott. Egyetlen más államférfi sem érezheti magát — hangoztatja Rosenberg — annyira jogosan népe képviselőjének, mint Hitler. A Führer felhívására a nép imponálóan válaszolt. Eppen ezért most újra a Führert illeti a szó.

Választási paródia A kritikai állásponton levő francia sajtó természetesen sokkal tárgyilagosabban és így a valósághoz sokkal közelebbállóan ítéli meg a tegnapi németországi népszavazás eredményét. A legtöbb francia lap általában megjelölés nélkül veszi tudomásul a birodalmi népszavazás eredményét. Rámutatnak arra a rendkívüli propagandára, amit a náci vé-

gezték és bizonyos nyugtalanságot árulnak el a Németországban uralkodó valóságos deliriosus hangulat miatt.

Megállapítják, hogy a német választók lemondtak arról, hogy saját akaratukat nyilvánítsák. Az Excelsior szerint fáradtság, rezignáció, a fegyelem öröklött béklyójában való vergődés jellemezték a tegnapi német népszavazást.

Am a német tömegeknek ez a közömbössége tragikumot árul el.

A Le Matin szerint precedens nélküli felhatalmazása birtokában Hitler most precedens nélküli felelősséget is vett magára népe és a világ színe előtt. A L'Oeuvre szerint a németországi népszavazás a komoly választások silány paródiája volt.

Berlini nemzetközi körök nem kételkednek abban, hogy Hitler egy hónapon belül bevonul Bécsbe, vagy legalább is Linzbe. Az Anschluss nagyon hamar befejezett tényé válik.

„Ami Németországban folyik — nem reális többé”

Ha a francia sajtó némi elfogultsággal és ugynevezett hazabeszéléssel lehet megvádolni, úgy az inkább tárgyilagos és nagyon sokszor egyenesen németbarát angol sajtó véleménye a tegnapi népszavazás eredményével kapcsolatban annál figyelemreméltóbb. Londoni jelentés szerint az angol lapok nagyrésze minden különösebb emóció nélkül vette

tudomásul a német népszavazás eredményét. A lapok felvetik azt a nyugtalanító problémát, hogy vajjon Hitler milyen magatartást fog felvenni most, amikor túl van a népszavazáson. Az angol sajtó szerint a német nép többsége azért nyilatkozott meg tegnap Hitler mellett, mert bár ellenszenvé napról-napra nő a nemzeti szocialista rezsim ellen, a nép többsége mégis békét akar és kívánja teljes jogegyenlősége elismerését. Göring és Göbbels beszédei — állapítja meg az angol sajtó — harciasak és provokálóak voltak, sőt Hitler beszédeiben is voltak idegen füleknek kellemetlen hangok.

Epp a locarnói szerződés megsértése teszi nehezebbé a német kancellár által ajánlott tartós békét a jogegyenlőség elve alapján. Most, hogy a választások lezajlottak, Hitler egész figyelmét új javaslatoknak szentelheti. A News Chronicle megállapítja, hogy Hitler tönkregyőzte magát. A túlságosan nagy többség bizonyítja, hogy ami ma Németországban folyik, az nem reális többé.

Nagyon jól jönnek Flandin kérdései, amelyek közül többre világos választ kell adnia a Führernek. A Daily Telegraph szerint az angol közvélemény helyesli Flandin szavait és Hitlernek meg kell értenie, hogy most van az utolsó alkalma a világébeke megteremtésére, amelyet ha elmulaszt, felelőssé válik a történelemért.

Flandin kíméletlen kritikája Hitler békejavaslatai fölött

Flandin francia külügyminiszter a tegnapi napon, tehát a német népszavazás napján, mondotta el beszédét választókeletében. Ebben a beszédében a legteljesebb részletességgel tért ki Hitler javaslataira s szigorú, fenyegető és kíméletlen modorban bírálta azokat. A Vezelay-ban elmondott beszéd legjellegzetesebb kitételei a következőképpen hangzottak:

— Hitler számos beszédére, amelyekben békét ajánl, a francia kormány nevében azt a választ adtam, hogy Franciaország kész minden békétárgyalásra, amely komoly alapon akarja megszilárdítani a békét — de csak a nemzetközi szerződések tiszteletének maradéktalan helyreállítása után. Amikor a német kancellár a locarnói szerződés megsértését a francia-szovjet paktummal akarta igazolni, rámutattam érveinek gyengeségére. A Führer népe nevében visszakövetelte magának azt a jogot, hogy saját országát úgy rendezze be, ahogyan akarja. Eszembe jut a német nép örök erkölcsére és örök jogaira támaszkodva. Ezzel a führeri megnyilatkozással szemben felteszem azt a kérdést:

Mivé lesz a szerződések értéke, ha Németország fentartja magának a jogot, hogy azokat az ő különleges erkölcsére nevében bármikor megszegje?

Belgium nem kötött paktumot a szovjetekkel, Németország mégis megszegte a vele kötött locarnói egyezményt. Hitler erre azt a könnyű választ adta, hogy egyedül ő hivatott a szerződések értelmének magyarázatára. Felvetődik tehát az a kérdés is, hogy egy Németországgal kötendő új szerződés esetén ki lesz az a független és pártatlan bírő, akit Hitler kész annak elismerni és alávetni majd magát határozatainak?

Ezután Flandin azt az éles és fölöttébb helytálló kijelentést tette, hogy a nemzetközi életben Németország az erőszak koncepcióját képviseli, míg a világ többi része a jog koncepciójához ragaszkodik. A jogi koncepciót elismerőként a nemzetközi kapcsolatok fentartása érdekében minden konfliktust tárgyalások és döntőbíráskodások útján kell elintézni, míg a Führer azon az állásponton van, hogy ő azt teheti, amit akar, mert a német nép állítólagos akaratát képviseli.

Ha Hitler tényleg 25 évre békét akar teremteni Európában, akkor miért sietett katonákkal megrakni a Rajna-vidéket? Ki ellen és miért fogantositották ezt az intézkedését?

A német kancellár a saarvidéki népszavazás után innepélyesen elismerte a locarnói szerződést, amit most egyszerűen félredobott. — Ki biztosít bennünket arról, hogy a német nép szuverenitásának elismerése után nem fogja-e a Führer hasonló gesztussal megszállni a danzigi korridort, vagy esetleg a Memelvidéket? Minden jel arra vall, hogy nagyon óvatosnak kell lennünk, mert úgy lehet, hogy a német kancellár békeszavatai mögött csupán ravasz ügyeskedések húzódnak meg, újabb erőszakos cselekmények előkészítésének eltitkolásáért.

Brazília

A tizenhatodik század elején portugál bevándorlók kötöttek ki a braziliai partokon. Hetvenöt évig az ország — vagy helyesebben a földszáv, a partok mentén — nagyszerű portugál kolónia volt. Akkor jött Spanyolország, amely abban az időben első tengeri hatalomná lendült, birtokba vette a földszávot és 1640-ben a portugálok megint visszahódították maguknak a 19. századik Portugália megtartotta elmuló birodalmának főrészeként ezt a szép dél-amerikai földet. Akkor aután Don Pedro, aki az azori szigeteken élt száműzetésben, eljött ide, ahol megválasztották királynak. 1831-ig uralkodott itt, miután fia II. Pedro követte őt a trónon.

A két király uralmát kegyetlenség és erőszak jellemzik. Rengeteg afrikai rabszolgát hoztak az országba, aminek eredménye a mai braziliai lakosság keresztezett típusa. Sokban föllelhető a néger és az indiai vér keveredése. 1888-ban annyira elszaporodott a rabszolgák száma, hogy fölszabadtásuk már mulhatatlan volt. Brazília a gyanus dicsőség, hogy a legnagyobb rabszolgakereskedelem itt folyt le. A délamerikai államok közül Brazília a legutójjára lett köztársaság. Azóta nem kevesebb, mint tizenhat elnöke volt, akik közül a legtöbb forradalom útján került kormányra. Rendszerint inkább diktátorok voltak, semmint elnökök.

A latin amerikai közül Brazília politikailag a legkevésbé van megszilárdítva. A kormány mai elnöke, Getulio Vargas az 1930-as forradalom révén került hatalomra. Vezető generálisa volt a forradalomnak, aki megbuktatta az akkori elnököt: Dr. Washington Luis Pereira de Souza, 1932-ben voltak kísérletek Vargas diktatúrájának megdöntésére, ezeket azonban a diktátor ügyesen kiparizotta. Az elmúlt évben népszavazáson választotta meg magát elnöké. Azután kongresszust hívott össze, amely alkotmányt fogadott el, az elsőt, amelynek történelmi jelentősége van Braziliában. Minthogy a hadsereg mögötte áll, az ellene irányuló zavargásokat könnyű szerezni letudja fékezni.

Brazília lakossága meghaladja a negyven milliót. Területe nagyobb, mint az Egyesült Államok Alaszka nélkül. A negyvenmillió lakos közül azonban csak hárommilliónak van választójoga, de ezeknek is a fele analfabéta. A lakosság 50 százaléka indiánus és néger keverék. Ezek az ország belsejében élnek. Sokan közülük még vadak, Amazona őserdeiben élnek és általában még felkutatva sincsenek.

Az állami jövedelmeknek egy negyedét a hadsereg emésztí fel. A külső és belső adósságok felét katonai kiadásokra fordítják. Ezek a kiadások azok, amelyek a mai elnököt hivatalában tartják. Csak néhány héttel ezelőtt lépett föl a hadsereg újabb zsoldkövetelésekkel, amelyek körülbelül kétszer olyan magasak voltak, mint az eddigiek. Amikor kétséges volt, hogy a katonák megkapják-e a zsold emelést, Rio de Janeiro utcáin a lázadás jelei mutatkoztak. Nyilvánvaló lett, hogy a diktatori állás szorosan összefügg a katonák fölemelt zsoldjával. Ennélfogva a zsoldot megszállták, a szükséges pénzt pedig magas adókkal és beviteli vámoakkal igyekeztek behozni.

Brazília deficitje ebben az évben harmincmillió dollár. A tavalyinál 11 millióval több. Az állam évi jövedelme pedig alig 130 millió. Mindazonáltal a tábornokok számára folyósított összeg havonta négyszáz dollár, ami óriási fizetés. A közletona mindössze kétszáz millest kap és ellátást. Ez megféle körülbelül 12 dollárnak. Miként Argentínának, úgy Brazília-

(Folytatás a 8-ik oldalon.)

A tökéletes, kényelmes, kellemes és olcsó
BOROTVALKOZÁS titka!

Vegyesiparviselő: N. H. BARRHAZAR,
Bucuresti, Str. Solari 7.

nak is roppant terjedelmű földjei még mindig kiaknázatlanok. Brazília mezőgazdasági lehetőségei talán nagyobbak, mint a szomszédos Argentínáé. Minden, emberek számára hasznos növény megterem. A klíma nem szélsőséges, a föld termékeny és bizonyos, hogy a világ minden részéből jönnek ide az emberek, ha erre lehetőség nyílna. Eddig 300 ezer japán vándorolt be, de ezt a bevándorlást egy szigorú törvény most megszüntette. Valószínűleg mégis létre fog jönni egy kompromisszum a bevándorlásra vonatkozólag, mert Brazília azt reméli, hogy Japánban piacot fog találni erősen fejlődő gyapotipara számára.

Brazília ingadozó és változatos politikája ellenére olyan fejlődés előtt áll, amely sokban hasonlít a gazdasági újjáéledéshez. Az említett gyapotipar az utóbbi években nagyot lendült és sok gondot okoz azoknak, a fejlett ipari országoknak, amelyek már régebben berendezkedtek erre az iparra.

Egy évvel ezelőtt Braziliában még nem volt különösebb jelentősége a gyapotiparnak, de az utóbbi 12 hónapban ötszörösre emelkedett a termelés. Eddig ugyanis primitív eszközökkel dolgoztak ebben az iparban, most pedig a legújabb gépek dolgozzák fel a gyapotot, amely minőségben is javult, mert már a termelés körül racionális módszereket alkalmaztak.

A jó konjunktúra éveiben Brazília az egész világ termék szükségletének több, mint a felét fedezte. Most azonban a kivitel lecsökkent 50 százalékkal, úgyhogy ezt a veszteséget gyapotárúkvittel akarják pótolni. Fokozódott a kivitel citromban, narancsban és egyéb olyan gyümölcsben, amely csak ezen a földön terem meg. Brazília klímájáról meg lehet állapítani, hogy sokkal enyhébb, mint az argentinai. Ezzel szemben Argentínának embertömegei sokkal kultiváltabbak, mint Braziliáé.

Európából, annak főleg latin részéből jöttek Argentínába a telepések, míg Brazília leginkább benszülöttek keveréke, feketékkel és kevés fehér bőrűvel. Kulturáltadata tehát ennek a népek nem olyan nagy, mint azoknak, akik Argentínában élnek. Rio de Janeiro ugyan a világ egyik legszebb városa, de ez is inkább a természetnek köszönhető, mint építészeti kultúrájának. A kétféle város komfortja egy közepes amerikai városét közelíti csak meg. A nép maga lusta, mulatni szokott, politikailag megbízhatatlan, éppúgy gazdaságilag. A legnagyobb latin államok közül Brazília a legvisszamaradottabb, annak ellenére, hogy határtalan lehetőségekkel rendelkezik.

Brazília második legnagyobb városa San Paulo, amely hegyek között fekszik. Ipari centrum, amelynek gyárait és telepeit északamerikaiak építették. Ide koncentrálnak a kávétermést, a gyümölcsöt és a gyapotot. Ez a város viseli a legtöbb közterhet és itt szervezik meg legtöbbször a fordalmakat. Sao Paolótól még ezer mérföldnyire lehet az ország belsejébe eljutni vasuton.

Husvéli tojás

szükségletét legelőnyösebben beszerezheti

M. Lustig

tojáskereskedőnél Str. Gen. Poetas 17.

Telefon 139.

25.000 milliárd !!

Legyen nyugodt, nincsen szó most semmiféle sorsjátékról, hanem valamiről, ami a gazdagságnál sokkal értékesebb: az egészségről. Fenti szám képezi a vörös vérszéklet össz. mennyiségét, amit egészséges ember vére tartalmaz. De hány ember képes arra, hogy a füsttől és portól romlott levegőjű, kedvezőtlen körülmények között folytatott nehéz életkörülmények között a vörös vérszékletnek ezt az áldásos arányát megőrizze.

Azoknál, akik fizikai legyengülésben, túlmegerőltetésben, verszegénységben szenvednek, a vér felrészítése nélkülözhetetlen. Ma már az egész világon tudják, hogy a vérnek ezt a regenerálódását a leggyorsabban és tartós hatással csak a Tonoglobine Irradié tonikus borral lehet elérni, amely biztos szer verszegénység és mirigybetegség ellen s a vörös vérszéklet megjavításának leghatalmasabb elősegítője.

Hogyan történt az osztzkodás a költségvetés tételein

Mindenki kapott, csak a zsidóktól és az egészségügytől vettek el

Bucuresti, március 30. A kamarában gőzerővel folyik az új költségvetés vitája. Az elmúlt évben előirányzott 20.700 millió feletti ezidén újabb kiadások jelentkeznek a hadügynél, az állami adósságoknál, a kultusz- és közoktatásügynél. Összesen 1800 millió többlettel van szó. Ha figyelembe vesszük, hogy az elmúlt év folyamán olyan bevételei is voltak az államnak, amelyekre ezidén nem számíthat, (800 millió az új ércpénzek verésénél), megállapíthatjuk, hogy 1936—37 költségvetésében 2900 millióval többet kell előirányozni az állami jövedelmeknél.

A költségvetés végösszege 21.892,400000 lej.

Milyen bevételeket irányoztak elő

A következő jövedelmek fedeznék le ezt az összeget:

Egyenesadó: 3835 millió, 40,7 millióval kevesebb, mint 1935—36-ban.

Közvetett adók: vámjövödelmek 1350 millió, 12,3 millióval kevesebb, mint az elmúlt évben.

Alkohol illetékek: 725 millió, 5,1 millióval kevesebb.

Fogyasztási illetékek 3419, forgalmi és automobil adó 2688, színházi illetékek 60 millió, 5,8 millióval több, mint az 1935—36 évi költségvetésben.

Bélyeg és iktatási illetékekre előirányozva 2.100 millió, 19 millióval több, mint a tavaly, az állami kezelésben lévő vállalatok nyeresége 5.429 millió, amely összegben a CAM 4 milliárdtal, a szeszmonopól 460, a többi vállalatok pedig összesen 969 millióval szerepelnek.

A minisztériumok összjövedelme 1586 millió.

Rendkívüli jövedelmek és befolyó hátralékok 700 millió lej.

Milyen illetékeket fognak emelni

A fogyasztási illetékek kb. 700 millióval a forgalmi adó és autólletékek kb. 300 millióval emelkednek. A költségvetés következtében a következőknél lesz emelés: cukor és glukoza, petróleumtermékek, a CAM termékek árának 10 százalékos emelése, amely a közelmúltban történt, végül a petróleum földék bérbeadása 400 millió jövedelmet hoz az államnak.

Érdekes a költségvetés adatainak megvilágítására az a tény, hogy az egyenes adók az államjövödelmek 28 százalékát, míg a közvetett adók 72 százalékát képezik.

1922-ben az egyenes adó 20, a közvetett 80 százalékot, 1928-ban az egyenes 32, a közvetett 68, 1933-ban az egyenes 30, a közvetett 70 százalékot tett ki. Az elmúlt költségvetési évben az egyenes (jövödelmi és vagyonadó) 28, ezidén pedig 28,2 százalékát képezi az államjövödelmeknek.

Ezen adatokból arra következtethetünk, hogy a román adóalany 1933—34-ben feladta a küzdelmet s azóta megkezdődött a visszahanyatlása, vagyis az állammal szembeni fizetésképtelensége.

Ezidén ismét megpróbálnak kéttizeddel többet kisajtolni belőle. Hogy sikerülni fog-e azt jövőre ilyenkor.

A közvetett adóknál a vámjövödelmek mutatnak nagy visszahnyatlást.

A vám 1928-ban 6800 milliót jövödelmezett ezidén a vámbevételeknél csak 1935 milliót irányoz elő a pénzügyminiszter, az új import-export korlátozások következtében.

Ezzel szemben a luxus és a forgalmi

adót az 1928 évi 2 milliárdról 3 milliárd 650 millióra emelték. Ennek viszont a bel-földi termelés s a nyersanyagok nagyobb forgalma a magyarázata.

Az állami kiadások

A felsorolt jövedelmeknek a következő kiadásokat kell fedezniük:

Pénzügyminisztérium	8.036.7 millió
Beltügyi minisztérium	1.497.5 "
Igazságügyminisztérium	850.8 "
Külgügyi minisztérium	335.0 "
Földművelésügyi miniszt.	462.0 "
Munka- és egészségügymin.	840.0 "
Ipar és kereskedelmi min.	113.3 "
Hadügyminisztérium	4.912.0 "
Közleked. és közmunkaügyi	89.0 "
Közoktatás és kultusz	4223.7 "
Miniszterelnökség	17.6 "
Rendkívüli hitelekre	514.9 "
Összesen	21.892.5 "

A múltévi költségvetés 20 milliárd 686 millió 800 ezer lejt tett ki. Az idei tehát 1205,5 millióval többletet mutat föl.

Emelték a pénzügyminisztérium költségvetését 832 millióval, amely összegből 555 millió az államadósságok törlesztésére, 76 millió a nyugdíjpénztár szubvenciójának emelésére, 36 millió az ifjúság nevelésére

Még május elseje előtt kilakoltatják a Zsidó Nőegylet a napközi otthonból

A napközi otthon épületének értékét 173.550 lejben állapította meg a törvényszéki becsüs-bizottság. Súlyosan megbetegedett özv. Neuberger Zsigmondné

Cluj, március 30. (Az Uj Kelet tud.) Amióta a cluji városháza kisajátítási bizottsága kimondta a döntést a Zsidó Nőegylet Napközi Otthona felett és azt a Principesa Ileana intézet számára vette el, a Nőegylet jogi képviselője állandó tárgyalások keretében kísérel meg a kisajátítási összeg méltányosabb megállapítását. Mint ismeretes, a kisajátítási végzést a Nőegylet dr. Spitzer József útján a minisztériumnál fellebbezte meg. A fellebbezést a minisztérium elutasította.

Az elutasítási végzés nyomán a Principesa Ileana intézet kérelemmel fordult a törvényszékhez, hogy miután az intézetnek azonnal építkeznie kell, lakoltassa ki a Napközi Otthont és Aggmeházát. Miután a kisajátítási törvény jogot ad arra, hogy a kisajátított telek, ról a lakót azonnal kilakoltassák, dr. Spitzer József ugyanennek a törvényszéknek b) szakasza alapján azt kérte, állapítsa meg a törvényszék a Nőegylet telkére épített ingatlan értékét is.

A törvényszék Decusara tanácsa foglalkozott a kérelemmel és Nicolae Dordea építész, Sorry Niculescu vármegyei főmérnököt és Teutsch Andor építész mint becsüsöket küldte ki. A becsüsbizottság kiszállt a helyszínre és méréseket eszközölt. A mérések eredményeképpen

a hatszobos, mellékhelyiségekkel és masszív pincével ellátott épület értékét a bizottság 173.550 lejben állapította meg, mert a szakvélemény szerint az eredeti, 450 ezer lejes értékből avulásokat kellett leszámitania.

Eszerint a Nőegylet telke és a ráépített ház, amely 150 gyermek Napközi Otthona és 12 ágú nő lakóhelye volt, 3500 négyzetméternyi területen összesen 973.550 lejért megy át a Principesa Ileana leánygimnázium tulajdonába. Az intézet már április 15-e táján meg akarja kezdeni az építkezéseit és a Nőegyletnek költözködni kell arról a helyről, ahol

(Oficiul Educatiei Tineretului Român) 58 millió a konverziós törvény alkalmazása következtében előállott költségekre, 90 millió posta, telefon és táviró költségekre és 21 millió „különböző” kiadásokra lesz fordítva.

A hadügyminisztérium költségvetését 400 millióval emelik, amely összegből a repülési rezszt 100 milliót kap.

A kultusz- és közoktatásügyi minisztériumnak 170 millióval sikerült többet kisajátítsa Antonescutól, amelyből 130 millió a tanítók és tanárok fizetésének rendezésére és 40 milliót a lelkészeknek szántak.

Csak a zsidó kultusztól vették el a szubvenciót

Csak a zsidó kultusztól vették el azt a keveset is, amit ezideig kiutalt számára az állami költségvetés. Törölték teljesen a költségvetésből. A tavaly 6 millió 900.000 lej volt előirányozva ennél a tételnél... Hogy miért éppen a zsidóktól és nem a muzulmánoktól, vagy akárki mástól vették el, olyanoktól, akiknek azonoskivül, hogy jutott, maradt is volna bőven... azt csak Lupedatu, vagy még jobban Taulescu mondhatná meg. Talán az a baj, hogy a zsidó kereskedők „beadták a kulcsot” s nem „akarnak” többé adót fizetni... Lupedatunak talán az a véleménye, hogy a zsidók úgy is hiába imádkoznak, úgy se megy nekik jobban...

Igen, a földművelésügyi rezsztornak 46 millióval emelték a költségvetését. És emelték a belügyét, az igazságügyét és a külügyét...

Csak kettőnek szállították le: a zsidóknak és az egészségügyi minisztériumnak. Ez utóbbinak 9 millióval. Ugy látszik tulajdonos dühöng az országban az egészség. Végeredményben leszámítva a zsidókat és a közegészségügyet az egész vonalon emelték. A közvetett adókat is, a fogyasztási illetékeket, két tizedmillióval az egyenes adókat is. A pénzügyminiszter tehát optimista.

Talán neki van igaza.

Ami viszont a zsidókat illeti... — Imádkozzanak otthon — mandotta a kormány egyik tréfás tagja, az elé járuló küldöttségnek. (h. e.)

már 14 éve gondoz 150 egészségtelen környezetben nevelkedő gyermeket. A Nőegylet valószínűleg úgy fogja megoldani a kérdést, hogy a végső döntésig bérelni fog magának egy helyiséget, ahol aggjait elhelyezhesse és a 150 gyermeket a peszachi ünnepekre hazaküldi a Nőegylet.

Birtokon kívül a Nőegylet jogi képviselője tovább folytatja a törvényes eljárást a kártalanítási összeg méltányosabb megállapításáért. A törvényszékhez beadott kérelem alapján március 26-án bizottság szállt ki a helyszínre, a felek között azonban megegyezés nem jött létre, mert az iskolaszéknek a felajánlott összeg felemelésére felhatalmazása nem volt. A törvényszék szakértőbizottság kiküldését rendelte el. Az iskolaszék Sorry Niculescu vármegyei mérnököt, a Nőegylet Heves Ferenc mérnököt nevezte be a bizottságba, míg a törvényszék Trif kiküldött bíró útján Dima Manasa mérnököt, az utópió hivatal vezetőjét jelölte ki.

A bizottság március 30-án, hétfőn délelőtt 9 órakor letette az esküt. A szakértőbizottság a napokban száll ki a helyszínre és teszi meg a jelentését a törvényszéknek. A törvényszék fogja tehát megállapítani, hogy mennyivel értékelte alul az eddigi kisajátítási eljárást a Nőegylet vagyonát.

A Nőegylet vezetősége természetesen nagy várakozással tekint a törvényszék döntésére, melytől a legszebb jótékonyági intézmény sorsa függ. Megnehezíti a helyzetet, hogy

özv. Neuberger Zsigmondné, a Nőegylet páratlan agilitású elnöknője, nem utolsó sorban a kisajátítási igazalmi következtében súlyosan megbetegedett.

A cluji zsidóság nagy aggodalommal veszi körül Neuberger Zsigmondné betegsége, aki nem éppen a mai nehéz napokban, amikor élete nagy alkotása forog veszélyben, van szüksége erejére és teljes munkakészségére.

Vaid Rom gyűlés kül

Vaida szerint háborút akartak

Mit fog c

Timisoara, március 29. Vasárnap délelőtt a „Bánás” a Bányászati jelelű nagy röggyár udvarában, már a kora reggel különböző vidéki delegációkkal, mely röviddel a megérkezése után vezérelt sorában, tus valachikus a Voicu-Nitescu, D. Emil, Viorel Tili központi vezéreket és erdélyi megyei Dr. N. Cigarean elnöke pontban a gyűlést, üdvözlő a majd Vaidát a legmak és államfőnk tagozati elnök után nyomban Vaidát és általános a meg közel két óráig, hogy Vaida Sándor annyira jellegzetes hiányzott, inkább csak tünt, amely a tőnek akarja volt helyzetet.

Az Iga Vaida Sándor a rámutatott arra, hogy februárban a mint ismeretes — meg a bánási halált a numerus vagos városi ember munkásaival, az értékek azokról, melyek ma az egész — Meg kell áll — hogy amióta a hirdtettem a num a Bánásában és mos olyan követő ják hamisítani es nacionalizmusról p és azt hiszik ma belekapaszkodni kerekelt arafni. A tiltakozik az ily tön megérzi az közötti különbség kétféle nacionaliz a korpával. Már aget tenni a buz mi vagunk a nalizmus hird ugybár kitalá nalizmus eszm or

— A nép azon tovább — és e hogy már nem f dolásaink alapján szagot, a románok a kisebbség

— Ezért pen kal a kisebbség hogy Románia szágban minden matkozásban jog Aki ezt tudon sül, az számít az azonban, s elni fogk Mi nem bánjuk gyarok, a svábok jék a maguk k beleszólni az ő Minél intenzíve ket, annál köze természetesebb a kisebbségek na a nagy ro zel egyidejűl nemzetel kiseb tul

— Nem lehet ha az igazai naci nunk kell, hogy

Vaida Sándor a Frontul Romanesc timisoarai népgyűlésén kifejtette különös külpolitikai programját

Vaida szerint kétféle Franciaország van, a demokraták és kommunisták háborút akarnak Németországgal, a francia sovinizsták békét akarnak Hitlerrel és Románia nem lehet Németország-ellenes

Mit fog csinálni Ioanîtescu a kisebbségi és zsidó vállalatokkal, ha uralomra kerül

Timisoara, március 30. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt tartotta meg a „Frontul Romanesc” a Bânság metropolisában demonstratív jellegű népgyűlést. A gyárvárosi Sörgyár udvarában megtartott népgyűlésre már a kora reggeli órákban érkeztek a különböző vidéki delegációk és a kíváncsi tömeg, mely röviddel a Román Front vezérkarának megérkezése után már többzerrugott. A vezérkar sorában Vaida Sándoron, a numerus valachikus apostolán kívül ott láttuk: Voicu-Nitescut, D. R. Ioanîtescut, Hafjegán Emilt, Viorel Tileat, Mihai Serbant, tehát a központi vezéreket, majd a különböző bânşági és erdélyi megyék vezető tagjait.

Dr N. Cigareanu, a Román Front bânşági elnöke pontban 11 órakor nyitja meg a népgyűlést, üdvözlő a Román Front vezérkarát, majd Vaidát a legnagyobb élő román hazafinak és államférfinak aposztrofálja. A bânşági tagozati elnök rövid megnyitói beszéde után nyomban Vaida Sándor-lépett a pódiumra és általános figyelem közepette tartotta meg közel kétórás beszédét. Megállapítottuk, hogy Vaida Sándor beszédéből ezuttal a nála annyira jellegzetes hæv és temperamentum hiányzott, inkább szellemeskedő konferánsznak tűnt, amely az utána következő szereplőknek akarja voltaképpen megkönnyíteni a helyzetet.

Az igazi és hamis nacionalizmus Vaida Sándor azzal kezdte beszédét, hogy rámutatott arra, miszerint Timisoarán a tavaly februárban járt legutoljára, amikor — mint ismeretes — a városi színházban tartotta meg a bânşági hallgatóságnak első szűzbeszédét a numerus valachicus-ról. Akkor a nadrágos városi embereknek beszélt s most a föld munkásaival, az igazi autochton elemmel fog értekezni azokról a súlyos kérdésekről, melyek ma az egész országot annyira érdekli.

— Meg kell állapítanom — mondotta Vaida — hogy amióta a Bânságban is jártam s meghirdettem a numerus valachikus eszméit — a Bânságban és másutt is az országban, számos olyan követőre is találtam, akik megakarják hamisítani eszméim lényegét és hamis nacionalizmusról prédikálnak. Ezek azt hitték és azt hiszik ma is, hogy igen egyszerű dolog belekapaszkodni ideológiánk szekerébe és sikerrel aratni. Az igazi román lélek azonban tiltakozik az ilyen hamisítások ellen és rögtön megérzi az igazi és hamis nacionalizmus közötti különbségeket. Ugy vagyunk ezzel a kétféle nacionalizmussal, mint a buzával és a korpával. Már pedig ki nem tudna különbséget tenni a buza és a korpá között. Igen, mi vagyunk a buza, tehát az igazi nacionalizmus hirdetői, a többiek pedig: — ugyebár kitaláltatók! — a korpás nacionalizmus eszmehordozói. Ezeket pedig **örizkedjétek!**...

— A nép azonban velünk van — mondotta tovább — és ezért biztatok velem együtt, hogy már nem fog sok idő elmúlni és elgondolásaink alapján fogjuk irányítani ezt az országot, a románok — Romániáját!

A kisebbségeket is beinvítja pártjába Vaida

— Ezért pedig időszerű határozott szavakkal a kisebbségek felé fordulni. Tudják meg, hogy Románia a románok és ebben az országban minden gazdasági és kulturális vonatkozásban jogunk van az érvényesítésre. Aki ezt tudomásul veszi a kisebbségek közül, az számítat a román nép türelmére, az azonban, aki szembehelezkedik, viselni fogja a következményeket.

Mi nem bánjuk, sőt: kívánjuk, hogy a magyarok, a svábok, a szerbek és a zsidók is éljék a maguk kulturális életét. Nem akarunk beleszólni az ő nemzeti és kulturális életükbe. Minél intenzívebben élnek az ő nemzeti életüket, annál közelebb állanak hozzánk. A legtermészetesebb az is volna, ha a kisebbségek nacionalizmusa beletorkolna a nagy román nacionalizmusba és ezzel egyidejűleg természetesen az összes nemzeti kisebbségek helyét csakis a Frontul Romanescben látom.

— Nem lehet és nem szabad tévóválnunk, ha az igazi nacionalizmus alapján állunk. Látunk kell, hogy a veszélyt az egész világ emberiségének nagy veszélye, a kommunizmus, ajtónk előtt kopog és ezellen védekeznünk kell!

Mit fog szólni Franciaország? — Kapcsolatosan a numerus valachikkussal és általában a Frontul Romanesc ideológiájával, sokan azt kérdezik tőlem, mit fog majd mindehhez szólni Franciaország, a mi nagy szövetségeseink? Mint már anyiszor tettem, ezuttal is leszögezem: belpolitikai kérdésekben nem ismerjük el senkinek sem a beleszólási illetékességét. Ezen a téren mi, kizárólagosan mi vagyunk az urak. Ami viszont a nagy nemzetközi európai eseményeket illeti, itt ezen a téren Franciaország mindig maga mellett fogja látni Romániát, igazi szövetségeseit.

— Mert tudnotok kell, román testvéreim, hogy Európa is két népfajtából áll. Az egyik: az igazi európai autochton elem, a dolgozó népek összessége. A másik pedig a sémíták csoportja, mely mindenáron éket szeretne verni az európai fajták között.

Tudnotok kell, hogy ez a utóbbi csoport szeretné mindenáron, ha Olaszország éléről Mussolini és Németország éléről Hitler pusztulna minél előbb. Szeretnék, csak hogy ez nem fog nekik sikerülni. Mert halljátok ti az én számemből: — En szerencsének tartom, hogy Olaszország élén Mussolini és Németország élén Hitler áll.

Ez a két nagy államférfi mentette meg Európát a bolsevizmustól és ezzel egyidejűleg ez a két nagy történelmi alak mentette meg az igazi európai civilizációt is. — Eljen Vaida! Eljen Mussolini! Eljen Hitler!... — hallatszott most minden oldalról. Weygand Franciaországa és Hitler Németországa nem keveredik háborúba

— A kommunizmus szeretné — mondotta — ha most ebben a felkavart európai helyzetben Franciaország és Németország háborúba keveredne. Ezt a kommunizmus nem fogja elérni. Weygand Franciaországa és Hitler Németországa nem fog ilyen háborúba belemenni.

Ellenben nézzék csak, hogy Oroszország milyen taktikát folytat most. A jelenlegi román kormányzat is lehetetlen politikát folytat, amikor Romániát belekapcsolja az orosz szövetségi rendszerbe. Ezzel kapcsolatosan Averescu marsall is hallatta tiltakozó szavát. Legutóbb hosszú cikkben fejtette ki nézetét és rámutatott arra, hogy a háború alatt Románia és a cári Oroszország szövetséget kötött. A cári Oroszország tartotta mindvégig a szövetséget, ellenben mihelyt a bolsevikok kerültek uralomra, cserben hagyták Romániát. Hiszen tudjátok valamennyien.

— A kommunista Oroszország bebizonyította tehát már egyszer, miként állja a szövetség feltételeit. De ez a tanulság, ugylát-szik kárba veszett, mert most újból barátkozunk Oroszországgal és az sem valószínűtlen, hogy háború esetén, majd kinyitjuk határainkat a szovjethadsereg előtt és engedjük majd országunkon átkelni, hogy Németországgal vegye fel a harcot. Ugyanezen a helyen kérdem tőletek és az egész országtól:

— mivel bántott meg bennünket a mai Németország, hogy mindenáron szövetekezzünk ellene? Talán azzal bántott meg, hogy veszi tőlünk drága pénzén a szója babot és a többi román gabonát?

— De Franciaországgal kapcsolatosan is kétféle mértékkel kell mérnünk. Van egy Franciaország, amely nagyon szimpatizál a nemzetköziséggel és elveti a nacionalizmust. Ez a Franciaország, mely titokban és nyíltan Szovjet-Oroszország kegyeit keresi, nem a miénk. Csak egy példát említhetnék ennek a ténynek az illusztrálására. Csak nemrég történt, hogy a jelenlegi francia kormány miniszterelnökének államtitkára nagy beszédet tartott s ennek során nem kevesebbet és nem többet mondott ez az államtitkár ur, hogy elveti és porbasajtja azt a francia trikolt, melynek színei alatt a világháború során másfélmillió francia pusztult el. Mit szólnátok ti, román testvéreim, ha egy felelős román államférfi ilyesmit mondana a román nemzeti színekről?

— Pfuj! Gyalázat! Le vele!... — Hallatszík minden oldalról.

— Ugyebár, fellázad bennetek a vér, ha ilyesmit halltok.

— Le a zsidó miniszterrel!... — hallatszík most megint.

„A szóbanforgó miniszter nem zsidó”

— Az igazságnak tartozom azzal a kijelentéssel, hogy ez az államtitkár nem zsidó, hanem kommunista! Nos, mi a kommunizmus ellen a legelkeseredettebben harcolunk. Van azonban egy másik Franciaország is és ezt Weygand tábornok, a nagy hős, a román-ság igazi barátja képviseli. Erre a Weygandra felesküszünk. De ez a másik Franciaország elveti a nemzetköziséget és ezzel együtt pusztító hadjáratot folytat a szabadkőművesek ellen és általában mindazok ellen, akik az európai fajtaikat egymás ellen akarják uszítani.

Éljen Vaida, Mussolini és Hitler

— Eppen ezért nekünk tiltakoznunk kell, hogy Németország ellen bármilyen retorziókat léptessenek életbe. Ennek csak mi fogjuk meginni a levét. Azért szükséges, hogy minden igaz román támogassa a Frontul Romanescot, mely az igazi nemzeti Weygand Franciaországa mögé áll és mely Franciaország viszont akarja a békét és szövetséget a mai Németországgal, hogy egységesen felvehessék a harcot a bolsevisták és azok ellen, akik Európa megromlói.

Vaida még hosszasan beszélt Mussolini igazságáról az abesszin kérdésben és ezenkívül foglalkozott a Népszövetséggel. Ezzel kapcsolatosan kijelentette, hogy a Népszövetség teljesen elvesztette igazi presztizsét és ma már csak a nemzetköziség és a speciális szabadkőműves érdekeket védi. A Népszövetség — mondotta — eltávolodott a nacionalista alapon álló népek érdekeitől. Károszt és bizonytalanságot teremt. És ezután kérdem én tőletek, hogy egy ilyen Népszövetségre bízhatjuk mi állami létünket és magasabb nemzeti érdekeinket?

Vaida foglalkozott még a jelenlegi kormányrendszerrel, melyről sem jót, sem rosszat nem mondott. A végén pedig a király, a nép, Nagyrománia és a Frontul Romanesc éltetésével fejezte be beszédét.

Vaida, volt miniszterelnök felszólalása után a különböző megyei megbízottak, valamint a vezérkar egyes tagjai tartottak rövidebb-hosszabb beszédeket.

A volt kisebbségi miniszter a kisebbségek ellen

Mihail Serban, volt kisebbségi miniszter — egészen stíluszerűen — a kisebbségek veszedelméről beszélt és a végén arra a konkluzióra jutott, ha a román népek nem adják meg azokat a jogos követeléseket, melyeket a Frontul Romanesc, a nép igazi képviselőjeként feallított — a következményekért ám viseljék azok a felelősséget, akik most még akadályokat gördítenek.

Joanîtescu és a zsidók

Befejezésül D. R. Joanîtescu tartotta meg közel egyórás beszédét. Beszéde során fulmináns támadást intézett a kisebbségek, de különösen a zsidók ellen. — Csak az, aki a románság ellensége — mondotta — nem akarja belátni, hogy az amit Vaida most csinál, egyformán szolgálja a szegény falusi román nép és Nagyrománia igazi érdekeit. Ezek a szempontok vezéreltek egyébként bennünket abban, amikor otthagytuk Mihalacet és az egész nemzeti parasztpártot. Azt is mondhatnám, hogy amikor itt viaskodunk az ugynevezett idegen veszedelem ellen, akkor ez a harc madgearu urnak is szól, aki képességeivel olcsó ajándékokért az idegenek szolgálatába állott. Amikor tehát láttuk, hogy a mai parasztpárt a nép érdekeivel szemben pártolja az idegenek kezén levő túsztókat, otthagytuk ezt a pártot, mely megtagadta a románságot.

— Kijelentem kerekén, Románia csak akkor lesz a románoké, ha a városokba beültetjük a mi falusi románjainkat, parasztaink gyermekeit és csinálunk belőlük munkásokat, iparosokat, kereskedőket, tisztviselőket és urakat, igen, urakat, vezérigazgatókat és nagykereskedőket is. Ha ezt nem csináljuk, akkor hiába pusztult el száz és száz ezer hős Nagyrománia megteremtéséért — ezt az országot el fogjuk veszíteni.

— Mi be fogjuk bizonyítani a zsidó Max Auschnitt helyén Nicolae fia is meg fogja tudni állani helyét. Nagyszerű és elsőrendű bankvezéreink és nagykereskedőink és gyárosaink is lesznek. Csak aakrnunk kell. Es ti akarjátok!

— Akarjuk! Ki a zsidókkal!...

Mit csinál Joanîtescu, ha majd kormányra kerül?

— Sokan kérdezik tőlünk, ha majd kormányra kerülünk, mit is fogunk mi csinálni ezzel az ötmillió kisebbséggel, amely elnyomja minden vonalon a románságot. Haljátok meg, megmondom!

— Az első nap kikergetjük az utuleles idegeneket. Ezenkívül kormányzásunk első hónapjában nagytakarítást rendezünk az állampolgárság dszungeljében is. Barátaimból ad hoc kommissziókat fogunk összeállítani és majd megállapítjuk, kik azok az idegenek, akik ezüst tallérokkal vásárolták meg illegálisan az állampolgárságukat. Ezután pedig sor kerül majd az ipar és kereskedelem romanizálására. A naivak azt hiszik, hogy törvényeket fogunk hozni és kénszeríteni fogjuk a törvény erejével az idegen gyárosokat, hogy a románság arányában megfelelően alkalmazzanak románokat. Tévednek! Ilyen törvényeket mi nem fogunk hozni.

— Ellenben tudják, mit fogunk csinálni? Kormányzásunk első hónapjában törvényt fogunk hozni, mely szerint márol-holnapra felemeljük majd az adókat a kereset 50 százaléka. Ez a törvény olyan lesz, hogy három hónapnál tovább senki sem fogja bírni. Már most a miniszternek jogában fog állani a nemzeti ipart és kereskedelmet adókedvezményben részesíteni. Nemzeti iparnak és kereskedelemnek pedig csak az fog számítani, mely ki fogja mutatni, hogy üzemeiben, irodáiban és igazgatóságaiban a domináló elem négyötöd részben román és csak egyötöd idegen. Igen, majd gondoskodni fogunk róla, hogy az idegenek könyörgőve jöjjenek hozzánk és kérjék a nemzeti iparnak és kereskedelemnek kijáró kedvezményeket. Aki pedig elln fog állni, az tönkre fog menni.

A tömeg esküje

Joanîtescu beszédét hatalmas tapsvihár fogadta. Majd befejezésül esküre szólította fel a hatalmas tömeget, mely Joanîtescu után mondotta:

— Esküszünk, hogy kitartunk Vaida mellett és utolsó lehetetlünkig küzdeni fogunk a Frontul Romanesc igazságáért, mely a román nép megváltását tűzte ki szent céljául. Isten bennünket úgy segítjen!

Eddig tart a Frontul Romanesc timisoarai népgyűléséről szóló referadánk. Kommentár valóban teljesen fölösleges...

különösen a zsidók ellen. — Csak az, aki a románság ellensége — mondotta — nem akarja belátni, hogy az amit Vaida most csinál, egyformán szolgálja a szegény falusi román nép és Nagyrománia igazi érdekeit. Ezek a szempontok vezéreltek egyébként bennünket abban, amikor otthagytuk Mihalacet és az egész nemzeti parasztpártot. Azt is mondhatnám, hogy amikor itt viaskodunk az ugynevezett idegen veszedelem ellen, akkor ez a harc madgearu urnak is szól, aki képességeivel olcsó ajándékokért az idegenek szolgálatába állott. Amikor tehát láttuk, hogy a mai parasztpárt a nép érdekeivel szemben pártolja az idegenek kezén levő túsztókat, otthagytuk ezt a pártot, mely megtagadta a románságot.

— Kijelentem kerekén, Románia csak akkor lesz a románoké, ha a városokba beültetjük a mi falusi románjainkat, parasztaink gyermekeit és csinálunk belőlük munkásokat, iparosokat, kereskedőket, tisztviselőket és urakat, igen, urakat, vezérigazgatókat és nagykereskedőket is. Ha ezt nem csináljuk, akkor hiába pusztult el száz és száz ezer hős Nagyrománia megteremtéséért — ezt az országot el fogjuk veszíteni.

— Mi be fogjuk bizonyítani a zsidó Max Auschnitt helyén Nicolae fia is meg fogja tudni állani helyét. Nagyszerű és elsőrendű bankvezéreink és nagykereskedőink és gyárosaink is lesznek. Csak aakrnunk kell. Es ti akarjátok!

— Akarjuk! Ki a zsidókkal!...

Mit csinál Joanîtescu, ha majd kormányra kerül?

— Sokan kérdezik tőlünk, ha majd kormányra kerülünk, mit is fogunk mi csinálni ezzel az ötmillió kisebbséggel, amely elnyomja minden vonalon a románságot. Haljátok meg, megmondom!

— Az első nap kikergetjük az utuleles idegeneket. Ezenkívül kormányzásunk első hónapjában nagytakarítást rendezünk az állampolgárság dszungeljében is. Barátaimból ad hoc kommissziókat fogunk összeállítani és majd megállapítjuk, kik azok az idegenek, akik ezüst tallérokkal vásárolták meg illegálisan az állampolgárságukat. Ezután pedig sor kerül majd az ipar és kereskedelem romanizálására. A naivak azt hiszik, hogy törvényeket fogunk hozni és kénszeríteni fogjuk a törvény erejével az idegen gyárosokat, hogy a románság arányában megfelelően alkalmazzanak románokat. Tévednek! Ilyen törvényeket mi nem fogunk hozni.

— Ellenben tudják, mit fogunk csinálni? Kormányzásunk első hónapjában törvényt fogunk hozni, mely szerint márol-holnapra felemeljük majd az adókat a kereset 50 százaléka. Ez a törvény olyan lesz, hogy három hónapnál tovább senki sem fogja bírni. Már most a miniszternek jogában fog állani a nemzeti ipart és kereskedelmet adókedvezményben részesíteni. Nemzeti iparnak és kereskedelemnek pedig csak az fog számítani, mely ki fogja mutatni, hogy üzemeiben, irodáiban és igazgatóságaiban a domináló elem négyötöd részben román és csak egyötöd idegen. Igen, majd gondoskodni fogunk róla, hogy az idegenek könyörgőve jöjjenek hozzánk és kérjék a nemzeti iparnak és kereskedelemnek kijáró kedvezményeket. Aki pedig elln fog állni, az tönkre fog menni.

A tömeg esküje

Joanîtescu beszédét hatalmas tapsvihár fogadta. Majd befejezésül esküre szólította fel a hatalmas tömeget, mely Joanîtescu után mondotta:

— Esküszünk, hogy kitartunk Vaida mellett és utolsó lehetetlünkig küzdeni fogunk a Frontul Romanesc igazságáért, mely a román nép megváltását tűzte ki szent céljául. Isten bennünket úgy segítjen!

Eddig tart a Frontul Romanesc timisoarai népgyűléséről szóló referadánk. Kommentár valóban teljesen fölösleges...

Felöltő Sliper Trencsko női és férfi Fulgarin A „COSTUM”-nél Piața Unirii 10.

lulul Román) 58 ny alkalmazása költségekre, 90 vírvó költségekre kiadásokra lesz

költségvetését y összegből a re- lliót kep.

ásügyi miniszte- került többet ki- melyből 130 mil- fizetésének ren- alkésznek szán.

ló kultusztól vet- zubbenciót

l vették el azt a utait számára az iték teljesen a 6 millió 900.000

anél a tételnél... dóktól és nem a rarki mástól vet- k azonkívül, hogy óven... azt csak bban Taiorescu az a baj, hogy a k a kulcsot” s tót fizetni... La- leménye, hogy a adkoznak, ugy se

yi resszortnak 46 tsítsgvetését. És igazságügyét és a

tták le: a zsidók- miniszteriumnak. Ugy látszik tul- gban az egészség- mitva a zsidókat az egész vonalon kat is, a fogyaszt- millióival az egye- gyminiszter tehát

illeti... or — mandotta a gja, az elé járuló (h. e.)

oltatják köközi

itotta meg edett

egészségtelen kör- meket. A Nögyet megoldani a kérdést, relni fog magának gjaikt elhelyezésre szachi ünnepekre

et jogi képviselő- es eljárás a kár- osabb megállapítá- beadott kérés alap- g szállt ki a hely- nban megegyezés skolaszéknek a fel- ke felhatalmazása szakértőbizottság z iskolaszék Sorry nköt, a Nögyet vezte be a bizott- Trif kiküldött bír- oköt, az utépió hi-

án, hétfőn délelőtt a szakértőbizottság helyszínre és teszi nyászéknek. A tör- gállapítani, hogy z eddigi kisajátítá- yonát.

természetesen nagy vényeszk döntés- jótékonyági intéz- zehetzi a helyzetet.

né, a Nögy- elnökje, nem tás izalmi kö- megbetegedett.

ggodalommal veszi né betegyát, aki- napokban, amikor g veszélyben, van munkakészségére.

Olasz kisoperák ünnepi bemutatója a clujji Operában

Ünnepi est, a maga minden külsőségével és melegségével szolgált a vasárnap esti operabemutatók keretében. Az Opera zsufoit páholy-soraiban a hivatalos élet összes reprezentánsai megjelentek. Az első emeleti páholy-sor díszpáholyában feltűnt Ugo Sola, Olaszország romániai nagyköveteinek alakja a clujji olasz utlevélkirendeltség vezetőinek és Carmine Guarino zeneszerzőnek társaságában. A tapsviharral köszöntött Edmondo de Vecchi karnagy a királyhimnussal vezette be az előadást, majd az olasz királyi himnusz és a Giovenezza melódiai csendültek fel a terem-ben, amelynek közönsége állva hallgatta végig a himnusokat. Victor Papilian, az Opera igazgatója lépett ezután a függöny elé és rövid ünnepi beszédben méltatta az est jelentőségét és az Opera igazgatóságának azt a szándékát, hogy a modern olasz operával és ezen keresztül az általános mai operairoda-lommal ismertesse meg a közönséget.

Az operabemutatók sorát Felice Lattuata ismert olasz zeneszerzőnek „Kényeskedők” c. vígoperája vezette be. Lattuata műve ugy-ezülvén zenei átköltése Molière vígjátékának, melyhez a librettó szerzője teljes hűséggel ragaszkodott. Lattuata zenéje az olasz operai-ás klasszikus hagyományából táplálkozik, az a vígopera-stílus és hangulat árad ki belőle, amely Rossinótól kezdve napjainkig biz-tosítja az első helyet az olasz vígoperának a világ zeneirodalmában. Lattuata kompozí-cióját Victor Papilian előjárójában neoklasz-szikus műnek minősítette és ez a megjelölés valóban fedi is Lattuata zenei intencióit. Néhány érdekes hangszerelési hatást, különö-sen a bevonuló jelenet indulójában fedeztünk fel a műben és amennyiben azt első hallásra megállapítani lehet, a hangulatos, kedves és melódikus opera sikere, amelyet a világszin-padokon eddig elért — zenei kényeskedőket is kielégítő módon — indokolt.

A darab clujji bemutatója a legteljesebb si-kerrel járt és ez nem utolsó sorban köszön-hető a clujji viszonylatokban példás előadás-nak. Dobranskaia és Piteu-Georgescu asszo-nyok szépen, kellemesen, kedvesen énekeltek. A férfiak közül elsősorban Spataru hajlé-kony, szép és különösen a magas regiszterek-ben tisztán csengő hangja kellett kellemes feltűnést. A fiatal tenorista a fejlődésnek ko-moly stádiumába jutott. Soculsi, a fiatal Pulca, Jarotzki, a hangban és játékban remek Ujeu és Mihai asszony járultak hozzá a si-kerhez, amelyben döntő szerepe volt Bretan Miklós egyszerű és művészi rendezésének.

Az „Öszreggeli álom” nagyon érdekes és meglepően új zenei mű. Operáinak csak kis mérsékléssel lehet ezt az énekeszólókkal és kórusokkal tarkított szimbolikus zenekölte-ményt nevezni, annyi azonban kétségtelen, hogy a merészen új zene a maga különös hangszerelésével és programzene jellegével megfogta a közönséget és a darabnak komoly sikere volt. Tulhaladja képességeinket, hogy erről a kísérletről részletes és kimerítő kriti-kával számoljunk be. Guarino kísérlete az új-donság erejével hat, zenéje pedig a világ-szerte hódítóútját járó modern, diszharmoní-ikus muzsika elemeit foglalja magában. A szin-padi rendezés kérdése kétségkívül probléma-tikus. Nem tudjuk, nem-e lenne helye-sebb a szinpadon az állati mezbe öltöztetett énekeseket szerepeltetni, semmint állatbábokat állítani ki a szinpadra. A fényhatások na-gyon érdekesek voltak. Tántu, Soculsi, Ja-rotzki, Istrate asszony, Mihai, Ducu és Geor-gescu asszonyok énekeltek a darabban, mely-nek végeztével a közönség számtalanszor hiva-ta lámpák elé és ünnepelte Felice Guerinót. A darabnak világpremierje volt most Clujon, a szerzőnek a kívánságára, aki a scalai be-mutató előtt kisebb szinpadon kívánta látni a darabot.

A műsört Edgardo Corio, Horatius odájá-ra, a Carmen Saecularera irt műve zárta be. Corio a latin szöveghez valóban latin, a régi

Megszabadultam gyomoridegességemtől, az égéstől és hányási ingerőtől

Ezekkel az őszinte, meggyőződéssel fakadó szavakkal kezdte levelezőlapját egy szenvedő, aki „Gastro D.”-vel kezelte magát s aztán így folytatja: „Három évig szenvedtem és most az összes ismerőseim meg vannak lepve az új szer, a „Gastro D.” csodás hatásá-tól, amiről mindenki beszél. Mert egyetlenegy üveg elég volt ahhoz, hogy kigyógyítson. Három hónapig vártam azután s látva, hogy a jó hatás megmarad, kötelességemnek érzem, hogy az én esetemet az összes gyomor- és bélbajban szenvedőknek elmondjam, hogy mindenkinek módjában legyen, hogy kezelje magát és meggyógyulhasson. Tisztelettel: Ioan Gyerko, Bucuresti, Str. Colentina 25.

„Gastro D.” kapható a vezérképviseletnél: Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124 szám alatt, vagy 130 lej utányét mellett. „Gastro D.” csodákat mű-vel az összes gyomor- és bélbántalmak eseteiben, valamint máj-, vese- és ideges beteg-segeknél.

Róma nagyságát visszatükrözni akaró len-dületes, átfogó zenét irt. Odához odát. A kó-rus, sajnos, nem működött olyan pontosan, mint mások és Ducu asszony is, aki a szop-ránszólót énekelte, tulnagyi feladatot vállalt magára. Nagyon szép volt a balett és Viola Gloria táncsa.

Az előadásokat Edmondo de Vecchi vezé-nyelte abszolút precizitással, erővel és lendü-lettel. Az „Öszreggeli álom” és a Carmen Saeculare rendezéséért Papilian igazgatónak jár elismerés. A Horatius-darab előtt Bez-deghi professzor, az egyetem latin tanára tartott ismertető előadást. (—lay)

Minden háztulajdonosnak tudni kell, hogy a

„FLINKOTE” a legtökéletesebben szigetel

Felvilágosítást ad „IZOLETERN” Cluj, Str. Regina Maria 22. Telefon 1508.

KÖZGAZDASÁG

Adó, vám, illeték

Olvasóink pontosabb tájékoztatása érdeké-ben lapunk közgazdasági részében állandó rovatot nyitunk az adó, illeték és vámkérdé-sekkel kapcsolatos ügyeknek. Ennek a rovat-nak keretén belül hetenként kétszer közöl-jük mindazokat a törvényeket, rendeleteket és javaslatokat, amelyek idetartoznak.

A kormány most terjesztette a parlament elé az állammal szemben fennálló tartozások rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot, mely a következőket tartalmazza:

Az adóhátralékok rendezése
Az 1932 január 1-e előtti kifizetetlen álla-mi adókat a felére csökkentik. Ennek a fele-résnek 20 százaléka készpénzben, 80 száza-léka adóbonnal, vagy B. kibocsátású kon-szolidációs kötvényekkel fizethető. Az 1932—33 és 1933—34 évi adóhátralékoknál tökekn-

gdéményt nem ad a kincstár, azonban ezek is fizethetők 80 százalékos adóbonnal, vagy kon-szolidációs kötvényekkel. Az utóbbi két költ-ségvetési évről származó adóhátralékok teljes egészükben készpénzzel fizetendők.

Az államtól járó követelések

Az államtól járó követelések rendezésére a következő intézkedéseket tartalmazza a törvényjavaslat:

Az 1934 április előtti állami tartozásokat B. kibocsátású kölcsonkötvényekkel fizetik ki. Az 1934—35 költségvetési évből származó tartozásokat készpénzben fizetik ki és pedig felerészben az 1936—37 és felerészben az 1937—38-as költségvetési évek folyamán. A legutóbbi költségvetési év tartozásait ugyan-csak készpénzben térítik meg.

A bírságok rendezése

Az adókihágásokból származó bírságokra nézve a következő intézkedések irányadók:

Ha a bírság az 1932, illetve az ezt megelő-ző költségvetési évekből származik, a bírság 90 százalékat elengedik, míg a fennmaradó 10 százalékos konszolidációs kötvénnyel fizethető. Az 1932—33 költségvetésből származó bírságok 80 százalékat engedik el, a 20 százalékos kötvény-nel rendezhető. A későbbi évekből származó bírságok teljes összegükben készpénzben fize-tendők.

Az állammal szemben fennálló kö-vetelések átruházhatók

A fenti törvény kiterjeszkedik az állammal szemben fennálló követelések rendezésére és kompenzáására is. Ha valakinek az állam-mal szemben követelése áll fenn, ezt átruház-hatja oly személyre, aki az államnak tartozik. Ez az átruházás azonban csak akkor esz-közölhető, ha az állami hitelező megelőzőleg nem kért követelésének rendezésére kötvényt. Az átruházás a következőképp történik:

Az 1934—35 és 1935—36 évekről származó állami követelések révén bármelyik költ-ségvetési évről származó adó-, illeték- és bír-ságtartozás rendezhető.

Ha az állammal szemben fennálló köve-telés nem engedményezés útján jutott az adó-fizető birtokába, hanem saját követelése, ak-kor ezzel bármily fennálló adójának kompen-zálását kérheti anélkül, hogy készpénzt kel-lene fizetnie, míg abban az esetben, ha a kö-vetelés cesszió útján jut az adós birtokába, akkor a fizetésnél az az arány irányadó, mint az adóhátralékok rendezésénél.

A törvény parlamenti vitájánál egyébként több módosítás történt, amelyeket még nem áll módunkban ismertetni.

A nyersbőrök forgalmi adója

A pénzügyminisztérium körrendeletet inté-zett a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben közli, hogy a nyersbőrök forgalmi illetékét ú-jból rendezte. A rendelet figyelmezteti a pénzü-igazgatóságokat, hogy a vámtarifai 84 szá-makban felsorolt alábbi árúk 3 százalékos forgalmi illeték alá esnek, ugymint: bivaly, ökör, tehén, borjú, juh, bárány, kecske, gida, ló és disznóbőrök, szőrrel vagy anélkül, nyers állapotban, sózva, szárítva, vagy csáválva, de kivételnek a prémőr készítésére alkalmas ilymenű bőrök. A rendelet előírja, hogyan kell az illetéket megállapítani és behajtani. A mészárosokat mentesítik az alól, hogy for-galmi adókönyvet vezessenek, de mérlegelés útján meg kell állapítani a vágóhidról kijövő minden darab állatbőr súlyának középértékét és ez után rovandó ki a 3 százalékos illeték. Az illetéket a mészáros fizeti.

Feljelölés az egészségügyi illetékeket

A közegészségügyi minisztérium új tör-vénytervezetet dolgozott ki az egészségügyi alapok javára szolgáló illetékek megállapítá-sára és beszedésére. A tervezet értelmében az egészségügyi illetékeket, melyeket eddig a városok és megyék szedtek, ezentul a minisz-terium központi fogják behajtani. Az egész-ségügyi illetékeket a bérterék 1—5 százaléká-ban állapítják meg.

Az új fogyasztási illetékek

Közöltük, hogy a pénzügyminisztérium a nyersvas, hengerhuzalok, vaslemez és gypajuz-szövetekre új fogyasztási illetékeket léptet-ett be. A javaslat szerint az új forgalmi adó-tételek a következőképp alakulnak:

Gypajuzsövetek 800 vagy ennél nagyobb súlyban, négyzetméterenként 130 lej értékig folyóméterenként 8 lej, 130—150 lej értékig 14 lej, 251—400 lej értékig 40 lej, 400 lejes és téken felül 40 lej, 650 és 800 gram közötti súlyú szövetek után: 12,19, 32 és 35 lej, 650 és 500 gramos súlyú szövet után: 1100 lejes árú 42 lej, 200 lejes árú 84 lej, 200 lejes áron felül 126 lej. (Az árak eladási árak.) Vasárúk: Hengerelt vas, kereskedelmi áru, drót, betonvasak, profilvasak: 0.60 lej, vasúti és közúti sínek, hengerelt pléhlemez 2—5 mm, vagy ennél vastagabb 0.80 lej, 2—0.7 mm, 0.90 lej, 0.7 mm. alatt 1 lej. Galvanizált vas-lemez, horganyzott lemez 1.29 lej. A feldolgo-zott áru szintén adóköteles abban az esetben, ha maga a gyártmány egyébként is nem esik adó alá. Csövek: 12 mm. vagy ennél vasta-gabb faluak 0.50 lej, vékonyabb 0.70 lej, vas-csövek 1.50 lej, zásnav és hasonló palackok 1.50 lej, radiátorok önből 1.20 lej, öntött vas-ból 2 lej. Az adó a gyárak utolsó három évi termelési átlaga alapulvétele mellett évi álta-lány-összeggel megvátható és ez havi rész-letekben fizethető. Az üzletekben fekvő kész-letek április 1-i mennyisége alapul véve, áp-rilis 15-ig az illetékes pénzügyigazgatóságok-nál bejelentendők.

— Orvosi hír. Dr. Farkas László szemorvos szemoperátor külföldi tanulmányutjáról haza-érkezett és ismét rendel Calea Regele Fer-dinand 30. Széky-palota 11—1, 3—6.

Coliescu bes Ellentétes

Cluj, március 31. tanuvallomások b tárgyalási napon tosságu része ma-nak: Stanciu Vil Stanila dr. orvos szült figyelem kö-mi tanár a bírósá-den szem felé for-tó pillantások Bu-gálják. Stanciu tesz vallomást a kérelmére ujra z el — immár ha romnegyed tizene-való kihallgatás-meg Dunca elnö Stanila professzo tárgyalóterembe, tesz vallomást.

A fegyverszak-nek benyújtására thonyi vélemény szakértő megállá-falán látható löv-lőszobából, szóva hatta le. Rosca v ha a második re-dás volt Burtica ketten a revolver kor valamelyikne kellett, hogy lát-dőgyvédé azonban dulakodás során ugys, hogy attó sebek.

Colfescu ügyés-tát zuditja a szá megállapított tén-változtat. Silny különvéleményt r-tásokkal szemben tudott megfelelő adni, mert a he-utasításainak ala-lehetett megvizs-rendelt.

Kernbach dr. tő jön a bíróság-gálóbíró előtt te Fabius dr. orvos Kernbach dr.-nak lehetett-e a halot-kivülről nem lát-vizsgálat alapján-pítani. Kernbach higy a betegség emlitené.

Az elnök ezut nyitási eljárást

Az első igazs

CL
Dr

Külföldi utamról visszatérve

női ruha-szalonomat

ujra megnyitottam.

Böske Gratz

Cluj, Calea Regele Ferdinand 59.
Eredeti modellek Eredeti modellek

REUMATIZMUS KINOZZA

„Ugy érzem, mintha kalapáccsal szegeket ver-nének a húsomba” mondják a reumatikusok. És ki-lódnak, szenvednek, mint a mártírok! Sokan megelégszenek azzal, hogy — amikor már nem bírják elviselni többé a szenvedéseket — bevesz-nek valami csillapító szert, anélkül, hogy a betegség gyökeres kigyógyítására törekednének.

REUMATIKUSOK! miért nem szabadítjátok meg magatokat egyszer s mindenkorra szenvedéseitektől? Elegendő volna minden nap egy kávéskanal Urodonál-t vízben feloldva bevenni, hogy a hűgsav (mert hiszen a hűgsav a reumatizmus eredendő oka) kiválasztását és eltávolítását biztosítsuk. Az URODONAL olyan tökéletes készítmény, amely hosszú esztendőlk óta mindennemű ellenőrző próbát a legnagyobb sikerrel kiállott és a legnagyobb professzorok ajánlják.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Colfescu ügyész megtartotta vád- beszédét a Burtica-perben

**Ellentétes véleményt adtak a bíróságnak a kirendelt
fegyverszakértők**

Cluj, március 30. (Az Uj Kelet tud.) A tanuvalloások befejeződtek. A harmadik tárgyalási napon már csak egy döntőfontosságú része maradt a bizonyítási eljárásnak: Stanciu Viktor egyetemi tanár és Stanila dr. orvosprofesszor vallomása. Feszült figyelem közepette jön be az egyetemi tanár a bíróság elé, egy pillanatra minden szem felé fordul, hogy azután a kutató pillantások Burticáné sápadt arcát vizsgálják. Stanciu professzor azonban nem tesz vallomást a bíróság előtt. Az ügyész kérelmére újra zárt tárgyalást rendelnek el — immár harmadszor — és csak háromnegyed tizenegykor, a zárt tárgyaláson való kihallgatások lezajlása után, nyitja meg Dunca elnök újra a nyilvános ülést. Stanila professzor nem jön be a nyilvános tárgyalóterembe, hanem a zárt szobában tesz vallomást.

Nézeteltérések a fegyverszakértők között

A fegyverszakértők írásbeli véleményének benyújtására kerül sor. Rosca és Ráthonyi véleményét olvassák fel. A két szakértő megállapítja, hogy a fűrdőszoba falán látható lövés nem származhat a hálszobából, szóval azt nem az asszony adhatta le. Rosca véleménye szerint azonban ha a második revolverlövés előtt, dulakodás volt Burtica és felesége között és mindketten a revolveren tartották kezüket, akkor valamelyiknek a kezén égési sebek kellett, hogy látszódjanak. Fabius dr. védőügyvéd azonban bebizonyítja, hogy a dulakodás során tarthatták a revolvert ugyanis, hogy attól ne származzanak égési sebek.

Colfescu ügyész a kérdések egész áradatait zúdítja a szakértők felé, az általuk megállapított tényálláson azonban ez nem változtat. Silny ezredes fegyverszakértő különvéleményt nyújt be egyes megállapításokkal szemben és elmondja, hogy ő nem tudott megfelelő szakértői véleményt kiadni, mert a helyszínen minden Colfescu utasításainak alapján történt és csak azt lehetett megvizsgálni, amit az ügyész elrendelt.

Az orvosszakértő vallomása

Kernbach dr. törvényszéki orvosszakértő jön a bíróság elé. Felolvassák a vizsgálóbíró előtt tett szakértői vallomását. Fabius dr. orvosi szakkérdéseket tesz fel Kernbach dr.-nak, arra vonatkozólag, hogy lehetett-e a halottnak olyan betegsége, ami kívülről nem látszott ugyan, de hathatós vizsgálat alapján meg lehetett volna állapítani. Kernbach dr. igennel felel, anélkül, hogy a betegség nevét ő, vagy az ügyvéd említené.

Az elnök ezután bejelenti, hogy a bizonyítási eljárást befejezettnek deklarálja

és a délutáni tárgyaláson sor kerül Colfescu ügyész vádbeszédére.

Colfescu beszél

Délután négy órakor fogott hozzá vádbeszédéhez Colfescu ügyész. Két órája beszél már, de még mindig csak a konturjai bontakoznak ki beszédének, a tárgyhoz még nem érkezett el.

Colfescu megköszöni az objektivitását és tapintatosságát az elnököknek és Fabius dr. védőügyvédnek, akik pozízáruktak ezzel a tényállás tisztázásához. Aztán Pintilescu Viorica személyére tér át. Egy gylkosnő áll a bíróság előtt — mondja — aki azonban úgy viselkedik, mintha nem ő, hanem egy tőle teljesen távol álló idegen személy követte volna el ezt a bűntettet. Az asszony viselkedése a legelőkelőbb bizonyíték karaktere mellett. Burticáné első szava, kihallgatásakor az volt, hogy férjével nagyon szerették egymást. Ennek ellenére semmi fájdalom, deprimáltság, szenvedés nem látszik rajta, nyugodtan, vigan, nevetgélve ül a vádlottak padján — ami megvetendő dolog még akkor is, ha a férj, kéthónapi házasság után nem gyilkosság, hanem tényleg tragikus szerencsétlenség áldozata lett volna.

Titokban, teljesen zajtalanul létrejön egy házasság 1935 augusztus ötödikén. A házasság két hónapig tart és a férj erőszakos halálával ér véget. Október kilencedikén egy revolvergolyó megöli Burticát. Felvetődik a kérdés. Mi történt? Első jelek öngyilkosságra mutatnak. Ez azonban megdől. Az asszony azt állítja, hogy szerencsétlenség történt. Ezt vallja, amikor először hallgatják ki és fenntartja vallomását kisebb módosításokkal mindvégig.

— Az ügyész, a megtorló hatóság feladata — folytatja Colfescu — az, hogy a tényállás leszögezése előtt, az előzményeket, a gyilkosság körülményeit, azt az atmoszférát, ami a bűntényt szülte megállapítsa.

Ezután az emberi társadalom erkölcsi felfogásáról beszél az ügyész. Elmondja, hogy kik kártékony és kik hasznos tagjai a társadalomnak, majd a férfi és nő közötti szexuális kapcsolatok kérdését boncolgatja.

— Egyetemi tanárok jöttek a vádlott nő mellett mentővallomásokat tenni, mi pedig azt tudjuk, hogy teljesen kétes erkölcsi életet élt, hogy éveken keresztül folytatott viszonyt egy vallás nélküli zsuoval, Rónai Anton karmesterrel és hogy egyetemi tanároknak volt a szeretője.

Két órán keresztül beszél hasonló stílusban Colfescu. Lapunk zártakor a vádbeszéd folyik.

Vigyázzon a
pénzére!

Ne fogadjon el árampa-
zarló, silány izzólámpát.

KÖVETELJEN MINDENÜTT

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPÁT

mert jól és olcsón
világít!

Az olasz bombák rombadöntötték Harrar városát

Az északi fronton gyors előnyomulásban vannak az olasz csapatok

Róma, március 30. (Rador.) Az olasz csapatok előnyomulása az északi fronton gyorsan fejlődik. Mig a harmadik hadtest elfoglalta Socotát, a másodiknak sikerült Debarechet és Bircutan egész vidéket megszállania. A Takkazze és Gondar közti távolságnak a felét már megtették az olasz csapatok. Socota igen fontos csomópontja a repülőközlekedésnek, mert itt az abesszinek légi kikötőt építettek volt.

Addis-Abeba, március 30. (Rador.) Har-

mine olasz repülőgép vasárnap újból bombázta Harrar városát. A bombázás fél 8-tól fél 10-ig tartott. A francia kórházat, a katolikus misszió székházát és az összes kopt templomokat a bombák rombadöntötték. A város lángokban áll. Miután a rádióállomás is tönkrement, a fővárosba csak kerülő uton érkeznek hírek a pusztulásról. A halottak száma is igen jelentékeny. A repülők a bombázás után gépfegyverrel is lőttek a lakosságra.

A Westen-gyár egyik hitlerista tisztviselője uccai „zsidóverést” rendezett Mediason

Zsidónak nézte a rokkant mérnököt, akit a nürnbergi törvény szellemében erőszakkal el akart választani sváb menyasszonyától

Medias, március 30. (Az Uj Kelet tud.) A százok körében dúló hitlerista agitáció Mediason páratlan uccai botrányt robbantott ki. A botrány főhőse Schuster Hans a Westen email-edénygyár tisztviselője, aki „zsidóverést” rendezett Medias uccáján a fajvédelem nevében. Áldozata véletlenül nem zsidó, csak annak hírében állott: Zoufal István gépészmérnök, aki egy helyi magyarnyelvű lap szerkesztője. A mérnök menyasszonya társaságában volt, amikor Schuster megtámadta. Zoufal István rokkant és brutális támadójának nem lett volna nehéz dolga véresre verni őt. Menyasszonya azonban edzett sportlady és ő volt az, aki megvédte a mérnököt a súlyosabb kimenetelű inzultustól.

Az uccai verekedésnek figyelemreméltó háttere van. Zoufal mérnök menyasszonya bánáti sváb leány, közismert tornászajnoknő. Schuster a verekedés napján felkereste a mérnök menyasszonyát, akit a legdurvább módon vont felelősségre: „Hogyan mer keresztény léte-re, gazember, csáló zsidóhoz férjhezmenni? Ezt a zsidó gazembert pár nap múlva ártesszik a határon, mert Erdélyben nincs szükség zsidókra. Megbízta azzal, hogy háromezer lejt adják át önnek, hogy azonnal elhagyja a várost. Ha azt a gazember zsidót megtalálom, fel fogom pofozni.”

A hölgy, akit váratlanul ért a brutális támadás, elpenaszolta azt vőlegényének. Miután öt órakor jönnek ki a Westen-gyárból az alkalmazottak, Zoufal mérnök elindult menyasszonyával, hogy felelősségre vonja Schustert. Midőn az uccán találkozott és a mérnök udvariasan bemutatkozott és lovagias formában kért magyarázatot a gyári tisztviselőtől, Schuster vá-

lasz helyett megütötte a mérnököt, verekedni kezdett, zsidózott, szitkozódott, sőt a mérnök menyasszonyát is megütötte. A járőrelők beavatkozása vetett véget a botránynak. A mérnök menyasszonyával az uccai incidens után annak a családnak a házába ment, ahol a leány vendégségben volt. Schuster utánuk rohant, berontott a lakásba, verekedni akart és őrgöngve ordította:

„Mi meg fogjuk oldani Romániában a faji kérdést. Koszos, rabló zsidó nem fog elvenni keresztény nőt feleségül.”

Amikor a mérnök figyelmeztette, hogy az inzultust jelenteni fogja a Westen-gyár igazgatóságának, a gyári tisztviselő azt felelte:

„A mi gyárunk keresztény cég, ott nem védik a zsidókat. A mi uraink keresztények, akik nem érintkeznek zsidókkal.”

Ami az ügyben különösen érdekes, hogy Zoufal mérnök nem is zsidó. Nyolc éven keresztül üzemvezető-mérnök volt a Citron et Comp. börgyárnak és tény, hogy főleg zsidókkal érintkezett, ami miatt a mediasi hitleristák zsidónak nézték. Ténylegesen zsidó azonban a Westen-gyár vezetőinek legnagyobb része, akik kíváncsian várják, milyen elégtételt fog kapni a zsidónak nézett és brutálisan megtámadott mérnök, aki az esetet jelentette a rendőrségen és közölte a gyár igazgatóságával is.

— A Haggibbor teniszpályán (Calea Mar. Foch 117), a szezon április 1-től megindul. Résztvenni akarók jelentkezhetnek minden délután 3-tól 5-ig a pályafelügyelőnél.

Az első igazán művészi Palesztina-film. Bemutató előadás

Alba-Iulian március 31-én

CLUJON április 1, 2, 3-án,

Bevezető előadást tart:

Dr. Fischer József és Móríc Geiger

Toplián április 4 és 5-én

...írások rendezése
...bírásgokra
...trányadók:
...ve az ezt megelő-
...armazik, a bíróság
...a fennmaradó 10
...vénnyel fizethető.
...bírásgok 80
...százalék kötvény-
...évekből származó
...kézpénzben fize-
...ben fennálló kö-
...hatók
...edik az állammal
...rendezésére és
...akinek az állam-
...fenn, ezt átruház-
...államnak tartozik.
...csak akkor esze-
...előző megelőzőleg
...vezetésére kötvényt.
...p történik:
...évekről származó
...armelyik költség-
...illeték- és bir-
...en fennálló köve-
...ján jutott az adó-
...át követelése, ak-
...adójának kompen-
...gy kézpénzt kel-
...esetben, ha a kö-
...z adó birtokába,
...ny irányadó, mint
...nél.
...tájánál egyébként
...elyeket még nem
...ok forgalmi adója
...körendeletet inté-
...okhoz, amelyben
...galmi illetéket u-
...velmezteti a pénz-
...vántarifa 84 szá-
...árak 3 százalékos
...ugymint: bivaly,
...ány, kecske, gida,
...egy anélkül, nyers
...vagy csáválva, de
...szítésére alkalmas
...előírja, hogyan
...tani és behajtani.
...az alól, hogy for-
...ek, de mérlegelés
...végőhidről kijövő
...ának közpértékét
...százalékos illeték.
...ti.
...ségügyi illetékeket
...sztérium új tör-
...az egészségügyi
...ékek megállapítá-
...sát értelemben az
...melyeket eddig a
...ezentul a minisz-
...ajtani. Az egész-
...k 1-5 százaléka-
...gyasztási illetékek
...gymnasztérium a
...siemes és gyapju-
...illetékeket léptet
...javaslatot terjeszt
...z új forgalmi adó-
...nak:
...ennél nagyobb
...at 130 lej értékig
...50 lej értékig 14
...lej, 400 lejes é-
...00 gram közötti
...32 és 35 lej, 650
...án 21, 42, 68 lej,
...an 200 lejes árig
...400 lejes felül 77
...után: 1100 lejes
...84 lej, 200 lejes
...eladási árak.)
...kereskedelmi áru,
...: 0.60 lej, vasuti
...hlezmezt 2-5 mm,
...lej, 2-0.7 mm.
...Galvanizált vas-
...9 lej. A feldolgo-
...abban az esetben,
...ként is nem esik
...gy ennél vasa-
...abb 0.70 lej, vas-
...hasonló palackok
...0 lej, öntött vas-
...utolsó három évi
...mellett évi álta-
...és ez havi rész-
...ben fekvő kész-
...alapul véve, ápr-
...vizsgálatásokok-
...szálo szemorvos
...nyutjáról haza-
...na Regele Fer-
...1, 3-8.

SPORT

Nemvárt meglepetések a Nemzeti Bajnokság vasárnapi mérkőzésein

A Nemzeti Bajnokság élére a Victoria legyőzése és a NAC veresége után a Ripensia került. Páratlan botrány a bucaresti Juventus-U mérkőzésen

Cluj, március 30. A Ripensia győzött, a NAC kikapott és ezzel a Ripensia került a bajnokság élére. A vasárnapi forduló szenzációja a Juventus—Universitatea meccs, ahol a Juventus közönségének sportszerűtlen magatartása még alighanem felsőbb fórumokat is foglalkoztatni fog. Részletes eredményeink a következők:

RIPENSIA—VICTORIA 2:0 (1:0)

Vasárnap délután háromezret is meghaladó nézőközönség előtt zajlott le Clujon a Ripensia—Victoria mérkőzése. A mérkőzés szép játékokban, izgalmas fordulatokban bővelkedett. A Ripensia azonnal támadásba megy át és Dobai lövése Munteanu kapuja mellett süvít el. A 17-ik percben a Victoria szabadrúgáshoz jut, melyet nem tud kihasználni, mint-hogy Felecan a labdát a kapu fölé emeli. A Ripensia állandóan támad a helyi csapat védelme megzavarodott és a 27-ik percben a tiszta helyzetben levő Bindea megszerezte a vezetőt gólt.

A második féldőben változó szerencsével folyik a játék. A Victoria nem tudja kihasználni helyzetét. A 40-ik percben a leesen álló Dobai a hálóba rugja a labdát. A leálló védelem bírói beavatkozást követel. A bíró azonban a gólt megítéli, ami ellen nagy tüntetéssel tiltakozik a közönség.

A Ripensia a mérkőzést megérdemelten nyerte meg, de a Victoria szép és nyugodt játékkal kellemes feltűnést keltett. A csapat támadókedvét kedvezőtlenül befolyásolta a csatársor tengelyébe állított fiatal Cocuban játéka, aki ha tehetségnek is látszik, még gyenge a nemzeti bajnokság mérkőzéseire.

A két csapat felállítása a következő volt. Ripensia. Pavlovici, Burger—Hoksári, Gál—Kotormány—Lakatos, Bindea—Beke—Chiroiu—Schwarz—Dobai.

Victoria. Munteanu II, Doci—Felecan I, Munteanu I—Pop II—Farkas, Lazar—Fried Cocuban—Felecan II—Capusan II.

JUVENTUS—U 5:0 (2:0)

Az eredeti tervtől eltérően nem az Onepályán, hanem a Venus pályán játszották le a Juventus—U mérkőzést, amely páratlan botrányba fulladt. A mérkőzés elején, mikor az U a pályára lépett, hatalmas közönség, fűsíkeltető lármát, fujjok fogadták. A két csapat ebben az atmoszférában kezdi meg a mérkőzést, melyet Miron Neagu bíró a Juventus javára elfogultan vezetett le. A közönség felismerte a jobbszélen Naftalit, akinek a Venus cluj-i vereségét tulajdonították és a közönség főleg ráirányították, úgyhogy kénytelen volt elhagyni a helyét és centerbe ment. Ilyen atmoszférában könnyű dolga volt a Juventusnak, mely 5:0 (2:0) arányban győzött. A mérkőzés végeztével a közönség berontott a pályára és csak erős rendőri fedezettel tudták az U játékosokat az öltözőbe vonatni, ahol három órány kereszttűl kellett vesztegelniük, amíg a rendfenntartó közegek a pályát és az utat megtisztították.

A mérkőzést az Universitatea megővja.

Kinizsi—NAC 3:1 (2:0) (Nagy meglepetés). Timisoara, március 30. Az otthonában játszó Kinizsi megérdemelten győzte le a körös-partiakat. Góllövők: Bajusz (2), Thirjung, illetve Kocsis.

AMTE—CFR 2:0 (0:0). A muskáscsapat remekül játszott.

Crisana—Venus 2:2 (1:1). Oradea, március 30. Egyenrangú ellenfelek küzdelme. Góllövők: a kitűnő formában levő Barátky, Cristovoleanu öngól, majd a Venustól Constantinescu és Gruin.

A bajnokság jelenlegi állása:

1. Ripensia	15	8	4	3	42:26	20
2. NAC	15	8	3	4	29:21	19
3. Gloria	14	8	2	4	35:28	18
4. AMTE	14	7	4	3	23:17	18
5. Venus	14	6	4	4	33:22	16
6. Kinizsi	15	7	1	7	32:40	15
7. CFR	15	7	—	8	34:31	14
8. Juventus	14	5	3	6	27:24	13
9. Crisana	14	4	3	7	27:30	11
10. Victoria	15	4	3	8	28:40	11
11. Unirea Tricolor	14	3	4	7	31:30	10
12. Universitatea	15	4	1	10	18:40	9

B) divízió. Cralova. Cralovan—Vulturii, Rovina—Jiul 1:1 (1:0). Resita. Ilsa—UDR 1:0 (1:0). Oradea. Törekvés—Olimpia 0:0. Baia-Mare. Tricolor—KAC 3:1. Bucaresti Makka

bi—ACFR 2:1. Timisoara. TAC—TMTE 2:1. Sibiu. HTV—Unirea 2:1 (1:0).

Oradeai district-bajnokság. Kinizsi—Makkabi 2:1 (1:0). A Makkabi váratlan veresége Steinhardt határbíró rosszulindultu bírászkodásának tulajdonítható, kinek befolyására a bíró négy Makkabi-játékost állított ki a játék-ból és ez okozta a vereséget.

Külföldi sporteredmények

Budapest. A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának mérkőzésén csak nagy erőfeszítéssel tudtak győzni a nagycsapatok.

Hungária—Salgótarján 3:2 (0:1). Góllövők: Kardos (2) és Müller, illetve Zsengellér.

Attila—Törekvés 3:2 (3:0). Az Attila első győzelme a nemzeti bajnokságon, mely azonban nem változtat utolsó helyezésén.

Ferencváros—Szeged 2:0 (1:0). A Fradi Sárosi nélkül játszott. Góllövők: Vigh és Titkos. A mérkőzés botrányba fulladt. Ugyanis Polgár leterítette egyik ellenfelét, mire a közönség behatolt a pályára és ütlegetni kezdte Polgárt és a többi játékosokat. A rendőrség vetett véget az incidensnek.

Soroksár—Budai II 2:1 (2:1). Góllövők: Zimonyi (2) és Röck.

Phöbus—Kispest 1:0 (0:0). Góllövő: Solti.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Szerdán, április 1-én: Pillangó kisasszony (a híres Florica Cristoforeanu szoprán énekesnővel).

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden utoljára két sláger: I. Kaland a bécsi udvarban. Főszerepekben: Nagy Kató, Victor de Kowa. II. Antonia. Lengyel Menyhért híres szindarabja filmen. Fősz.: Marcelle Chantal. Muzsika: Abrahám Pál. Előadások kezdete: Nagy Kató film: 3, 6, 9 óra. Antonia: 4.30, 7.30, 10.30.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől új film — 2 szenzáció: I. Oscar Wilde regénye után Thea von Harbon átdolgozásával: Ideális férj. Brigitte Helm, Carl Ludwig Diehl, George Alexander. II. Dalok dala. Ellis Wagnerrel. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől teljesen új műsor: Az első báb.

Nem fílok löbbé, a csunya fogak ismét szépekké válhatnak

Sokezer ember lemondott már a hatástalan módszerekről és elfogadta a Kolynos módszert az antiszeptikus fogkezelésre. Egy cnyi krém egy száraz kefére kenve, eltünteti a sárga foltokat, megöli a veszedelmes bacillusokat és fogait gyöngyösrá varázsolja. Ha fogal részére a Kolynos szőpítő kezelést használja, úgy visszaszerzi nekik fényüket és természetes fehérségüket, ami mosolyának újabb varázst kölcsönöz. Vegyen nagy tubust, mert gazdaságosabb.

KOLYNOS

fogkrém.

Ujpest—III. kerület 2:0 (1:0). Góllövők: Kállay és Vincze.

A nemzeti bajnokságban továbbra is Hungária vezet 41 ponttal, 2. Ujpest 33, 3. Ferencváros 33, 4. Kispest 25, 5. Phöbus 24 ponttal.

Olasz futballeredmények: Alexandria—Bologna 1:1, Milan—Triestina 0:0, Sanpierrezana—Ambrosiana 1:0, Roma—Juventus 3:1, Bari—Fiorentina 0:0, Palermo—Brescia 1:0, Lazio—Torino 1:1, Napoli—Genova 2:1.

Osztrák futballeredmények: Admira—Liberbertas 4:0, Rapid—Hakoah 6:0, Vienna—Wacker 2:0, Austria—Favoritner 3:0, WAC—FC Wien 4:4.

Tel-Aviv. Booskai—Tel-Aviv válogatott 3:2. Amsterdam. Hollandia—Belgium 8:0 (4:0).

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, március 31.

Bucaresti. 18.30: Jazz. 20.25: Rádiózenekar. 21.30: Hírek. 21.45: Schumann zenekari verseny. 22.35: Vendéglői zene.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Szimfónikus zene. 17: Szalonzene. 18.30: Cigányzene. 24.05: Hírek.

Brüsszel. 16.20: Rádiózenekar. 23.30: Népdalok.

Brüsszel. 21: Szimfónikus hangverseny.

Droitwich. 21.50: Chopin művek zongorán.

Hilversum. 19.45: Zongoraverseny.

Kalundborg. 22.30: Rádiózenekar.

Ljubljana. 18: Népdalok. 22.15: Citerahármas.

Osló. 19.45: Saxofónszóló. 20.30: Rádiózenekar.

Poste Parisen. 19.35: Salli-Curci lemezek.

Radio Paris. 21.45: Montmartrel balladák.

Regional. 20: Könnyű zene.

Riga. 18.40: Traviata áriák.

Róma. 20.35: Wagner: Parsifal.

Strasbourg. 19.30: Dvorzsák és Chopin művek.

Toulouse. 20.40: Dalok. 23.40: Bizet és Puccini operák részletei.

Varsó. 16.15: Szalon- és tánczene. 20.10: Könnyű zene.

Zágráb. 17.15: Rádiózenekar. 20: Lehár: Giuditka.

Nézz meg tavaszi lakberendezési kiállításunkat!

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T

TÁRGUL-MŰREŞ — BUCUREŞTI, Teche Ionescu, 1 — BRAŞOV

Kivánságára kiküldjük megbízottunkat eredeti rajzokkal

Szerda, április 1.

Bucaresti. 17: Sibiceanu zenekar. 119: Hírek. 20: Stefanescu Gronga énekes és a rádiózenekar. 13: Vendéglői zene.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.0: Hanglemezek. 13.30: Cigányzene. 17.30: Szalonzene. 23.15: Jazz.

Bécs. 20.15: Szimfónikusok.

Belgrad. 16.30: Rádiózenekar.

Brünn. 22.15: Kabaré.

Brüsszel. 19.15: Könnyű klaszikus zene. 21: Massenot: Manon, opera.

Droitwich. 17.45: Szalonzene. 21: Rádiózenekar.

Osló. 19.45: Rádiózenekar.

Paris. 21.15: Hangverseny. 22.55: Kabaré.

Rádió Paris. 21: Dalok.

Regional. 19.30: Tangózenekar. 20.30: Szalonzene.

Strasbourg. 18.30: Rádiózenekar. 21.45: Haydn: Vonósnégyes.

Toulouse. 23: Mozart: Varázsfuvola, ábránd.

23.40: Könnyű zene.

Varsó. 21: Chopin művei.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlemény egy szó 2 lej, vasagabá betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allatkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 118.

Azsuzógép teljesen jókarban sürgősen eladó. Cim: Terkeltaub Mihály Oradea, Piata M. Viteazul 5.

Eladó finom kivitelű modern díó teleháló, kombinált szekrények, fotólek, recamiek. Műasztalos, Str. Fr. David 3.

Keresek perfect román-német tudással bíró zsidó vallásu frauleint 8 éves leánykámhoz. Cim: Schlésinger Miklós, Oradea. Str. General Mosoiu 10.

Urileány uricsaládnál, központban lakást kaphat. Cim a kiadóban.

Garantált kóser פוסל תהנ- és bivalytej kapható Schwartz Ignácnál Str. Gen. Poetas 23.

Asszonyom! Gondoljon a rekkenő nyári napokra, hogy mit szenved Ön a kályha mellett, sürgősen keresse fel a Moskovits és Társa céget Cluj, főpostával szemben, ahol különleges petrolfűzőt legolcsóbban vásárol. Takarékoságra is.

Fiatal zsidó leány, kitűnően főz, diétásan is, fél napi munkára vállalkozik. „Egészség és tisztaság” címen a kiadóba.

Egy különbejáratu szép nagy butorozott és egy kisebb szoba speizzal, ahol főzni is lehet, 1-re kiadó. Ugyanott husvétra abonenek kosztra elfogadtatnak. Cim: Manduláné, Reg. Ferdinand 3. emelet jobbra.

Cluj kereskedőknél jól bevezetett fiatal ember helyi képviseletet keres. „Agilis” jellegre.

ארטה. כשר
cukrász eljegyzésekre, esküvőkre és egyéb alkalmakra rendeléseket a legszebb kivitelben jutányosan készít Adler, S. r. (en. Neoucea 4. (Az ABC-vel szemben).

Lezuhant egy gép. Rómából jele...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

Lezuhant egy három...

fogak
ak

HIREK

**OLCSÓ
LELTÁRI
ÁRAK**
CONSTRUCTIO
P. UNIRII 31.

— Lezuhant egy olasz bombavető repülőgép. Rómából jelentik: Bolognából Rómába elindulva a Casigliona de Lago-i repülőtéren fezuhant egy hárommotoros bombavető repülőgép. A személyzet négy tagja meghalt, a rádiószert sértetlenül megmenekült.

— A városok kell hozzájáruljanak I. C. Bratianu szobrának költségéhez. A cluj-i városi költségvetés napvilágra került azzal a meglepetéssel szolgált, hogy az időközi bizottság 21 millió lejlel növelte a város ezévi költségvetését. Most újabb meglepetés van a költségvetést körül és pedig az, hogy a belügyminisztérium felhívást intézett Cluj városi tanácsához, hogy a többi városokhoz hasonlóan járuljanak hozzá I. C. Bratianu szobrának költségéhez. A szobrot Bucuresti valamelyik terén fogják felállítani. Mint értesülünk, a városi tanács 200.000 ezer lejt szavazott meg erre a célra, amelyet már letétbe is helyeztek a Banca Nationalánál. A Patria mai számában azzal kommentálja ezt a hírt, hogy nekik semmi kifogásuk nincsen az ellen, hogy a liberális párt volt elnökének szobrot emeljenek. De kérdezik Inculeț miniszter urat, hogy miért nem vett le a szobor költségeire abból a 70 millió lejből, amit a mehedintji választások rendfentartására irányított elő?

— A kisantant jegybankjainak konferenciája. Belgrádból jelentik: Ma délelőtt megkezdődött a kisantant jegybankjainak konferenciája.

— Beck pótkávégyár, Valea lui Mihai, alapítva 1887. 49 éves fennállása bizonyítéka annak, hogy vevőit meglegedésükre szolgálja ki.

— Öngyilkos lett egy 86 éves aggastyán. Tegnap este 7 óra 30 perckor a halásorompónál a bucaresti gyors kerekeli teljesen szétzúzták és megölték Kedves István 86 éves aggastyánt. Nem sikerült eddig megállapítani, hogy Kedves szerencsétlenség áldozata lett vagy öngyilkosságot követett el. Családtagjainak megállapítása szerint a szerencsétlenség idején Kedvesnél 500 lej volt, amit azonban el kellett hogy lopjanak tőle.

— Aldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetű „Ferenc József” keserűvíznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürülést, ugyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviseelői a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

— Tolvajnak nézték és bunkóval főbeütöttek. Török János Str. Ciocarlie 3 szám alatti lakos észrevette, hogy házában tegnap éjjel tolvaj járt. A tolvaj éppen ki akart szökni a ház kapuján, amikor Török észrevette és kiáltani kezdett, hogy fogják meg. Török fia, Bányai Géza nevű barátjával éppen akkor tért haza, hallották Törököt kiáltani és az első járőrelőt, akivel találkozott, Matis Gavrilát egy kezükigébe eső bunkóval főbeütöttek, súlyosan megsebesítve. Matist azután megkötözték és bevitték a rendőrségre. Onnan a klinikára szállították, ahol bekötözték súlyos sebéit, majd visszavitték és bezárták az egyik cellába. Csak ma délelőtt derült ki, hogy Matis ártatlan és a tolvaj a lopott dolgokkal együtt megszökött. Török és Bányai ellen megindult az eljárás.

— Gyermekem csanarok megállapítása szerint biztos hatású.

Bixádi víz
amely a gyomor, bél, epánályog és gyomorégési fájdalmak ellen a legjobb és legbiztonságosabb gyógyszer. Használata enyhén, biztosan és mindíg kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakat: Victoria Rt. Calea Regele Ferdinand

RHEUMATIKUS FÁJDALMAK *) akadályozzák munkájában

A newralgikus rheumatikus fájdalmak folyton akadályozzák munkájában. Időről-időre, meglepetésszerűen lépnek fel, ágyhoz szegezik és munkaképtelenné teszik. Tegyen egy kísérletet DIANA sóborszesszel. Dörzsölje be testét, a fájó tagokat DIANA sóborszesszel és a hatás meglepő lesz. E szer alkatrészei egyrészt meggyorsítják a vérkeringést, másrészt csillapítógat hatnak, miáltal kiküszöbölik a newralgikus, reumatikus fájdalmakat.

DIANA SÓBORSZESZ

*) Dörzsölje be rheumás testrészeit DIANA sóborszesszel.

MERT HOGY az utóbbi időben kíméltényünk hamisítják, figyelmeztetjük a vevőket, kérjenek KIFEJEZETTEN VALÓDI DIANA SÓBORSZESZ.

Hauptmann ártatlan?

Letartóztatták Paul Wendel ügyvédet, aki állítólag bevallotta, hogy ő rabolta el Lindbergh fiát

TRENTON, március 30. (Rador.) Paul Wendel ügyvédet, akit a trentoni kamara törölt volt tagjai sorából — letartóztatták azzal a váddal, hogy ő rabolta el Lindbergh kisfiát. Wendel kijelentette, hogy Hauptmann ártatlan. Nem ölte meg a gyermeket, aki szerencsétlenség áldozata lett és azután a holttestet ő rejtette el ott, ahol megtalálták. Willens főügyész kijelentette, hogy Wendel állításait meg fogják vizsgálni, de lehetségesnek tartja, hogy csak manőver a kivégzés újabb elhalasztására.

Holnap, szerdán a ROYAL-mozgóban:

Az ígéret földje (Palesztina 1936)

Szerda este 9 órakor bevezető előadást tartanak: Dr Fischer József és Geiger Móric erről az első grandiózus beszélő palesztinai filmről. CSAK 3 NAPIG (április 1, 2, 3). Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor. Számított helyek már válthatók a mozgó irodájában.

— Dr Fischer József és Geiger Moritz tartanak előadást az „Ígéret földje” szerda esti díszbemutatóján. Az Ígéret földje című K. H. filmét április 1-én kezdi vetíteni a cluj-i Royal mozgó. A filmet szerdán, április 1-én este 9 órakor díszbemutató keretében kezdi vetíteni a Royal mozgó. A filmet Dr Fischer József és Geiger Moritz vezetik be. Ez a film az új dolgozó Palesztinát adja vissza. A chalucok munkája és a zsidó nép ragaszkodása az ősi földhöz, a kísérő zene, melynek motívumai végigvezetnek a filmen. Ez a film, amely a film-világkiállítás pályadíjat nyert, valóban méltó volt a kitüntetésre. Cluj Keren Hajjeszód jegyzői teljes számban meg kell jelenjenek a díszbemutatón, hogy lásák, miként használnák fel a Keren Hajjeszód a zsidó nép pénzét.

— Minden önrzertes háziasszony csak Beck-kávét használ, mert legzamatosabb, legmegbízhatóbb és legolcsóbb.

— Az Ellenőr, Tóth Sándor politikai és kritikai, közgazdasági lapjának új számát Dr Hirschler József tragédiája c. cikk vezeti be. Ez a szám is a megszokottan nívós és tartalmas, ugy politikai cikkel, mint közgazdasági és társadalmi riportjai legteljesebb érdeklődésre tarthatnak számot. Az új szám tartalmából kiemeljük: Székely Béla: A mi népszavazásunk és a román sajtó; Tabéry Géza: Szakadék; Tamásy György: Ady Endre tárgumuresi tartózkodásáról; Biró Elek: Egy magyar nábob távozik; A magyarság szerepe a hunedoarai választáson; Baradlai László cik-

ke; Tóth Sándor utlevele kisvárosokról; Jó üzlet a földgáz; Romániában újból felemelked a cement árát; Amikor a liberálisok és nemzetipártiak összefognak; Nyugdíjasok panasza; Visszaállítják a székegy grófságot; Székelyföldi levél; Földi István cikke; Borsszemek stb. A legutóbbi eseményekről pontosan beszámol a közgazdasági rovat és figyelemre tarthat számot az a cikk, amely Indig Ottó plágiumperéről emlékezik meg. Az Ellenőr kapható az országban mindenütt, ahol újságot árulnak Magyarországon és az utódállamokban.

— Figyelmeztessé barátaid és ismerőseid, hogy csak Beck-kávét használj.

— A rendőrség hírei. Salamon Lipót, Titu Maiorescu ucca 26 szám alatti lakoshoz ismeretlen tettesek betörték, felcsiszolták az ablakokat és 80.000 lej értékű értéktárgyakat loptak el. — Kocsis Gerő Maramuresului ucca 12/a szám alatti lakostól ugyancsak az ablakon át behatolva 7000 lejt loptak el a betörők. A rendőrség feltételezi, hogy ugyanazok a tettesek követték el mindkét betörtést. — Adler Jenő Balcescu ucca 26 sz. alatti lakoshoz álkulccsal hatoltak be és 6000 lejt loptak el. A nyomozás folyik.

— Eltemették Venizelosz. Athénból jelentik: Venizelosz holttestét vasárnap helyezték örök nyugalomra a Kaneától 10 kilométernyire fekvő Akrotiriben. Görögország minden városának delegátusai jelen voltak a temetésen.

A Phönix biztosító intézet bucaresti központjának nyitáskozata az osztrák magánbiztosítás át-szervezéséről

Cluj, március 30. A bel- és külföldi szaksajtó érdemében foglalkozott az osztrák kormány azzal az intézkedésével, melynek során teljesen új alapokra fektette a magánbiztosító intézetek működését. Az intézkedések az egész biztosítási intézmény fokozott teljesítőképességét és biztonságát segítik elő. Érdekes, hogy mindazokat az újításokat, amelyeket az osztrák kormány ma életbeléptetett, a románait, a biztosítóintézetekről szóló törvény már 1930-ban figyelembe vette és így Romániában a bel- és külföldi érdekeltégű intézetek a legteljesebb nyugalommal és biztonsággal tekinthetnek a jövő elé.

Az is természetes, hogy ilyen gyökeres változásokkal kapcsolatban, amelyek a pénzügyi világot közelről érdeklik, hozzá nem értők részéről a legmesszebbmenő kombinációk merültek fel, amelyek azonban nagyrészt csak a fantázia szüleményei. A hírekkel kapcsolatban a Phönix biztosító intézet bucaresti igazgatósága az összes fővárosi lapokban az alábbi közleményt tette közzé:

A magánbiztosító intézetekre vonatkozó, azoknak megszervezésével és működésével foglalkozó törvény rendelkezései alapján az intézet ügyeit Romániában teljesen autonóm módon intézi, az ipar- és kereskedelmi minisztérium biztosítási igazgatóságának felügyelete mellett, mely megállapította, hogy az intézet összes Romániában kötött biztosításainak tartalékai az országban vannak és azokat a legnagyobb rendben találta.

Az intézet igazgatósága, hogy az érdekelteket a legteljesebb mértékben informálja, illetékes hatóságoktól a tartalékok soronkívüli felülvizsgálását kérte. A felülvizsgálás eredményeiről néhány napon belül hivatalosan fogják tájékoztatni a nyilvánosságot.

Impozáns keretek között zajlott le a cluj-i Poel Hadati közgyűlése

Vasárnap délelőtt zajlott le a cluj-i Poel Hadati közgyűlése. Dávid Aron elnök megnyitja a gyűlést és vázolja a szervezet jelenlegi helyzetét. Ismerteti a PH kötelezettségeit a Palesztina-munkával kapcsolatban. Felszólítja a chavérokat, hogy teljesítsék a KKL és KH-val szembeni kötelezettségeiket. Vázolja a szervezet főcéljait, melyek a vallásos zsidó iparoságot a Palesztina-munkához közelebb hozzák.

— Kötelességünknek tartjuk, hogy az ifjuságunkat az igazi utra vezessük és dolgozzanak Erec Jiszrael és a Poel Mizrachi célkitűzéseiről — szavakkal fejezi be nagyszabású beszédét.

Utána Sámuel Dávid referál a szervezet helyzetéről és hangsúlyozza egy erős és törvényszerű szervezetnek szükségességét. Ismerteti a szervezet jelenlegi helyzetét és referátumában kifejti azokat az okokat, amelyek szükségessé tették a Poel Hadati reorganizálását. Ezután Briskz Lajos díszelnök frappánsan ható beszédében köszönetet mond a közgyűlésnek a vele szemben tanúsított bizalomért. Ígéretet tesz, hogy egy mint eddig, a jövőben is a legnagyobb mértékben fogja támogatni a szervezetet. A gyönyörűen felépített és tóracitátumokkal elmondott beszéde után Briskz Lajost a jelenlevők lelkes avációban részesítették. Löwinger Béla ismerteti az ifjusági nevelés fontosságát. A gyűlés behatóan foglalkozik a tárggyal és egy bizottságot küldött ki a fontos kérdés tanulmányozására. A gyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Ha jól és olcsón akar
**PALESZTINÁ-ba utazni a
Telavivi mintavására és az
orvoskongresszusra**
40%-os utazási kedvezménnyel, forduljon bizalommal

O. R. T.

Organizația Română de Turism
s. a. Bucuresti, Bdul Take Jonescu
3. sz. Telefon 4-41-65 és
Cluj, Regele Ferdinand ut 33.
Telefon 10-26. utazási irodához.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Miért fogja megkísérelni Hitler az Anschluszt?

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

teket, franciákat? Akkor feleljetek rá, ha megkérdezzük benneteket. Am éppen ebben a kérdésfeltevésben van a lényeges különbség a német és a francia koncepció között.

— Nekünk az a megtáborozhatatlan fel-fogásunk, hogy a békét kétoldali meg-nem-támasztási szerződésekkel nem lehet biztosítani.

Mert ezeknek egy részét adott pillanatban egyszerűen nem fogják teljesíteni, más részük pedig csak arra fog szolgálni, hogy a támadót megvédi egy esetleges kollektív cselekedettel szemben. A Hitler-féle békerendszernek következménye nem lenne más, mint biztosítani Németország számára a háború tökéletes előkészítését, a támadó fél biztosított függetlenségével.

Lemond vagy nem mond le Hitler a bekelezésekről?

— Mindenesetre jellemző — folytatta beszédét Flandin —, hogy akkor, amikor Hitler a maga bekelezéseit hangoztatja, a hitlerista propaganda úgy Ausztriában, mint Dániában, Lengyelországban és Csehszlovákiában, sőt még Svájcban is fokozódott. E jelenségek láttán fel kell tennünk a kérdést, hogy Hitler lemond vagy nem mond le a különböző területi bekelezésekről, beolvadásokról, vagy pedig kijelenti, hogy ez a német nép belügye, amelybe más államoknak nincsen beleszóla? Tekintettel a német birodalom és ama államok fegyverkezésének aránytalanságára, amelyeket említettem, minden jel arra vall, hogy

Hitler meg akar menekülni a Népszövetség által biztosított kollektív biztonság korlátairól.

Miként a német nép, úgy a francia is el van telve a tartós és biztos béke biztosításának szükségességétől, de azt nem úgy fogja fel, mint ideiglenes békét vagy pedig csak bizonyos országok területére korlátozottat.

„A békének szigorúan a szerződések megtartásán kell alapulnia”

— Hitler tehát ne olyan beszédekkel jelentkezzen, amelyek a közvélemény bizonyos részeinek elámitására vagy félrevezetésére valók csak, hanem adjon precíz választ kérdéseinkre. Annyi invázióval szemben, amelyek földjét tönkretették és lakosságát megtizedelték, Franciaországnak joga van saját biztonságára gondolni s ennek a biztonságának, mely a béke egyetlen záloga, a szerződések szigorú megtartásán kell alapulnia. Csak ennek a biztonságának a megvalósítása után jöhet létre a leszerelés nagy műve. A nemzetközi jog és igazságszolgáltatás kollektív erőinek fokozása magával hozná a fegyverkezések csökkentését, amely egyik vagy másik imperialista hatalom próbálkozásait gyökerében tenné lehetetlenné.

— Készek vagyunk támogatni a béke munkáját — fejezte be beszédét Flandin —, de ugyanakkor

el vagyunk tökélyre, hogy leleplezzük mindama manővereket és ravaszágokat, amelyeket a béke álarcá alatt újabb konfliktusok és újabb háborúk előkészítésére akarnak folytatni.

A francia sajtó egyöntetűen helyesli Flandin tegnapi energikus beszédét, amely mélyen rávilágított a nemzetközi probléma minden oldalára.

A romániai németek szavazása
Constantza, március 30. Az Allínia hajón tegnap 1077 szavazatot adtak le Hitler mellett, míg 17 szavazat semmis volt. A rendet nem zavarta meg semmi. Az összes szavazók este hazautaztak romániai lakóhelyeikre. Egy fényképező lefényképezte a szavazókat, amikor a cernavodai hidon áthaláltak. A hatóságok vizsgálatot indítottak ebben az ügyben.

Miért fogja megkísérelni Hitler az Anschluszt?

Francia politikai körök szerint Hitler legyőzhetetlen belső nehézségei miatt már a közeljövőben kénytelen lesz megkísérelni az Anschlus megvalósítását. A londoni és amsterdami piacokon mint befejezett tényről beszélnek a márka devalorizációjáról. Ezenfelül Németország és Olaszország között a kapcsolatok hirtelen elhidegültek.

Schacht miniszter közbenjárására Németország felfüggesztette nyersanyagszállításait Olaszországba és félmilliárd líra arányban való kifizetését követeli. Pironneau francia katonai szakértő szerint a németek holnap támadást indíthatnak Prága, Bécs, Liege, Luxemburg vagy Strassbourg ellen. Vajon a francia nép ezt is tűrni fogja?

Maniu és Mihalache teljes kibékülésével és az egységes párttaktika helyreállításával végződött a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsági ülése

Maniu a vétőjog fenntartásában látja szerepét. Mihalache nagylentőségű kijelentései

Bucuresti, március 30. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága vasárnap délelőtt folytatta tanácskozásait. Madgearu felolvasta Mihalache levelét, melyben kijelenti, hogy csak abban az esetben maradhat a párt vezére, ha saját politikai taktikáját követheti. Ha a bizottság Maniu politikáját tenné magáévá, Mihalache lemondását jelenti be. Ezután a bizottság egyhangúlag kimondta, hogy Mihalache lemondását nem veszi tudomásul és megállapította, hogy ő a párt diszkrecionális jogu elnöke, akinek politikai taktikáját az egész párt követi. Ezután Mihalache küldöttségileg a párhelyiségbe hívták, ahol percekig tartó meleg ünnepélyben részesítették.

Délután határozati javaslatot fogadtak el, mely élesen bírálja a kormányt és megállapítja, hogy kormányzásának nincsen alkotmányos alapja. A párt tovább folytatja kormánybuktató akcióit, megszervezi a harcot a közszabadságok védelmére. A párt minden erővel ama kormányrendszer ellen fordul, mely nem védi meg a koronát és megakadályozza az ország szabad véleménynyilvánítását. A párt minden kísérletet megakadályoz, mely a korona és az ország normális együttműködésének útjában áll. A végrehajtóbizottság határozati javaslatában teljes bizalmat nyilvánít Mihalacheval szemben és teljes egészében helyesli a pártelnök által követett po-

litikát.
Maniu Gyula a pártértekezlet után a követelésezt nyilatkozatot adta:

— Hozzájárultam, hogy egyhangúlag szavaztuk meg a benyújtott határozati javaslatot. Két szempont vezetett. Elsősorban, mert a Mihalache iránti bizalomról is szó volt és Mihalache képességeinél és jelleménél fogva teljes bizalmunkat érdemli meg és bírja is. Másodsorban szükségesnek láttam, hogy a párt szolidaritásával adjuk meg a támogatást és politikai erőt Mihalache rendkívüli fontosságú kijelentéseivel. Ami engem személyileg illet, nagyon meg vagyok elégedve azzal a magatartással, amelyet a végrehajtóbizottság velem szemben tanusított.

A bucaresti demokrata sajtó örömet fejez ki a párt helyzetének tisztázása felett, mert az országnak olyan erőteljes demokrata párt. ra van szüksége, amely megakadályozza a jobboldali irányzatoknak azt a munkáját, mely Románia hagyományos szövetségesei ellen dolgozik.

A bucaresti sajtó most közli teljes egészében Mihalache szombati beszédét. A pártelnök hosszasan számolt be a párt politikai tevékenységéről. Behatóan vizsgálta a politikai életet és kijelentette, hogy elsősorban a párt egységére van szükség. Mihalache programja: kormányra jutni, megvalósítani a párt programját, a koronának a felelősségtől való

teljes mentesítésével. Élesen bírálta a liberális kormányrendszert és a szélsőséges irányzatokat. Allást foglalt a szociális zavargásokat keltő akciók megszüntetése mellett.

Ezután a párt harci taktikájáról beszélt Mihalache és kijelentette, hogy a nemzeti parasztpártnak két célja lehet: 1. Közvetlenül felelős kormány, mely saját erejére és a korona bizalmára támaszkodik; 2. harc az olyan politikai pártok és kormányok ellen, amelyek a korona mögé bujnak és saját erejük és politikai tekintélyük hiányában a korona tekintélyét és erejét akarják felemészteni. Végül Maniu magatartásával is foglalkozott Mihalache és a magatartását feltétlenül tisztázandónak tartotta. Kijelentte, hogy a párt egységes taktikát vállaljon.

Mihalache a határozati javaslat megszavazása után köszönetet mondott a pártnak, majd Lupu és Maniu érdemeit méltatta. Maniu a végrehajtóbizottsági ülése után résztvevett az erdélyiek vacsoráján.

— Kell valakinek lennie — mondotta felelősségében Maniu —, aki történelmi pillanatokban vétőt kiáltson oda a pártvezetésnek. Ezt a szerepet vállaltam én a pártban. Nincs szükségem méltóságokra, nem kellek kincsek, az én gazdagságom és jutalmam a párt és a nép szeretete.

Maniut lelkesen ünnepelték hívei.

Két és fél évi börtönre ítélték Constantinescu-lasit

Két vádlottat felmentettek, a többiekét súlyosan elítélték

CHISINAU, március 30. A chisinaui hadbírósg ma délután 2 órakor hirdette ki ítéletét Constantinescu Iasi professzor és az antifasiszta per többi vádlottjainak ügyében. A hadbírósg elutasította az összes semmisségi panaszokat, majd Popescu Cantemir ezredes kihirdette a következő ítéletet:

Constantinescu Iasi professzort 2 és fél évi börtönre, 20,000 lej pénzbüntetésre és politikai jogainak 10 éves felfüggesztésére, Morgenstern Dávidot 2 évre, 10,000 lejre és 15 évi politikai jogvesztésre, Diener tanárnőt 2 és fél évre, 50,000 lej pénzbírságra és 10 évi jogvesztésre, Brasoveanut 2 1/2 évi börtönre, 20,000 lejre és 1 évi hivatalvesztésre, Zeltur vádlottat 3 havi fogságra, 5000 lejre és 5 évi politikai jogvesztésre, Novicót 2 1/2 évre, 20000 lejre és 10 évi jogvesztésre ítélték.

Rosenberg és dr Derevici vádlottakat felmentették. Az elítéltek felebbezték.

Kisebbségi sérelmek és jogfosztások vitája a kamara előtt

Megszüntetik a kisebbségi egyházak és iskolák államsegélyét

Bucuresti, március 30. (Az Uj Kelet tud.) A kamara vasárnap délelőtt és délután is ülést tartott, amelyen a költségvetési javaslatot részletekben tárgyalta. Az egészségügyi minisztérium, majd a pénzügyminisztérium költségvetése került sorra.

Serdici nemzeti parasztpárti a konverziós károk megtérítését, a Banca Nationala részéről nagyobb támogatást és a lej stabilitásának biztosítását követelte.

Kreuter Ferenc németpárti a nyugdíj-visszaélésekkel foglalkozik. A kisebbségi tisztviselőket nyelvvizsga ürügyével kitétek állásaikból, de a kisebbségi tisztviselőknél a nyugdíjintézet előtt is bizonyítaniuk kell, hogy átmentek a nyelvvizsgán. A minisztertanács elhatározta, hogy visszafogja vonni azt a rendelkezést, hogy a románul nem tudó kisebbségi nyugdíj-jogosultságát megszünteti, de eddig semmisen történt.

Antonescu pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a román nyelv nem tudása miatt elbocsátott tisztviselők meg fogják kapni nyugdíjaikat.

A kamara a pénzügyi, valamint a föld-

művelésügyi költségvetést megszavazta.

A közoktatásügyi tárca vitája a kisebbségi szónokok felszólalásának jegyében zajlott le. Hans Ottó Roth kijelentette, hogy a kisebbségi lakosság kész örömmel támogatja a hadfelszerelési költségvetést, de tiltakozik az ellen, hogy az állam nem ad segílyt a felekezeti iskolák fenntartásán. A költségvetésből a kisebbségi államsegélyek 75 százalékát törölték. Ez az elbánás az állam szerződéseivel áll ellentétben.

Laar Ferenc, a magyar egyházak helyzetéről beszél. A lelkesek kongruját 80 százalékkal csökkentették. Nemcsak a közteherviselésben kell egyenlőséget követelni, de egyenlő jogokat is kell biztosítani.

A kamara megszavazta a költségvetést, majd teljes egyhangúsággal a katonai nyugdíjasokról szóló törvényjavaslatot is. A kamara ma délelőtti ülésén Beleanu gheorghista tiltakozik az ellen, hogy egyes törvényeket megvitás nélkül szavazás alá bocsátanak. Ezután a tüzőltörvényjavaslatot tárgyalta.

A javaslatot megszavazták. Madgearu tiltakozik ezután, hogy nem

I. ANTONIA és II. Kaland a bécsi udvarban

Ma, kedden utoljára a ROYAL-mozgóban:

adnak időt a javaslatok tanulmányozására. Antonescu miniszter sajnálja, hogy az ellenzéki képviselők hiányoztak a pénzügyi javaslatok vitájáról, de ez nem az ő hibája.

Popescu kormánypárti tiltakozik az ellen, hogy a szerencsejátékokról szóló törvényjavaslatát nem tűzték napirendre és bizonyos titkos befolyások hatása alatt elhalasztották. Kik ezek a titkos erők? A kamara nem lehet játékszere gangsztereknek, akiknek érdekük, hogy ne legyen törvény az ő javaslatából.

Nistor miniszter kijelenti, hogy nincs ellene, hogy a javaslatot azonnal tárgyalják.

Bucuresti, március 30. A kamara még ma délelőtt megkezdte a szerencsejátékokról szóló törvényjavaslat vitáját.

Serdici nemzeti parasztpárti panaszolja, hogy a fővárosi játékszállásokban gyakran környékbéli parasztok is megjelennek és elvesztik pénzüket. Lelketlen felhajtók csábítják oda az embereket.

Nae Popescu előadó módosító javaslatot terjeszt be, amely szerint minden szerencsejátékot tilos a nyilvános helyeken és az utcára nyíló kaszinókban. Az egész kamara helyesli a javaslatot.

Nistor munkaügyi miniszter kijelenti, hogy nem fogadhatja el a módosítást, mert a költségvetésben bizonyos bevételek vannak a szerencsejátékokból előirányozva, amelyekre fedezetet kell találni. Előbb a bizottságnak kell ezt a módosítást letárgyalnia.

A kamara hozzájárul ahhoz, hogy a módosítást a legsürgősebben letárgyalják a bizottságok.

Kun Béla nem tartózkodik Spanyolországban

Párizs, március 30. A spanyol nagykövetség hivatalosan cáfolja azt a hírt, hogy Kun Béla Spanyolországban tartózkodik.

CENZURAT

Hitler és

Lezajlott a gyan azt egy r...
er tönkregyőz...
séhlybák ugya...
vázáson: mint...
olyan szavazó...
donképében a F...
hamisítatlan n...
javára számító...
A nagy győ...
pyrrhusi győze...
egy deliráló, k...
gondolást félre...
hangulata má...
katasztrófális...
ban annál meg...
Hogy az oly...
tegnapi német...
nyire vitatható...
tényleges néph...
ténelmi analóg...
lógiai rendsze...
gesnek tartjuk...
nyével kapesol...
hírhedt népsza...
annakidején az...
császárrá való...
francia nép té...
császárság me...
alig négy hón...
megfoszta Nap...
harmadik közt...
III. Napoleo...
szavazás után...
igyekezett mer...
eredménye az...
ba keveredett...
Sedannál szétv...
ejtette és diad...
Az analógia...
juk III. Napo...
nak" története...
nyeket:

1870 május...
tőleg alkotmár...
Ollivier, Fran...
titkos népszav...
tására, hogy...
rét helyesli, v...
nép. A népsza...
szavazat franc...
325 francia ne...
Napoleon e...
eredményeket...
vetkezettett é...
visszatérni.

A személyes...
ra, rövidesen...
formoknak, a...
geségek lettek...
lyos problémá...
gedetlenség og...
lyos társadain...
leon, épügy, n...
szabadságjog...
győzelmes há...
kor juniusban...
yol trónjelöl...
kedélyeket, N...
nyes gesztuss...
nak. Ez júliu...

Pár hét ut...
híre, amely e...
a császár, aki...
óriási többség...
mert Párizs...
nok táborába...
nái fogságba...
után szeptemb...
társaságot és...
taszították a...
Ime, ilyen...
diktátorok, a...
bizhatósága...
Világot se...
lernek teljes...
leonnal, mert...
ismélti ömaga...
körülmények...
Az azonban...
sége Hitlerh...
lehet tudni, l...
tatja magát...
megkondított...
mint III. Na...
győzte magá...
hónappal kés...
hatatlanul.